

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2017-2018

ΑΘΗΝΑ 2017

Επιμέλεια έκδοσης:

Κατερίνα Κωνσταντινίδου

Μαρία Παπαθανασίου

Ευρυδίκη Κεφαλίδου

Γιώργος Πάλλης

Τελευταία ενημέρωση: 9.3.2018

Εικόνα εξωφύλλου:

Τμήμα πλάκας μαρμαροθετήματος του τέλους του 12ου αιώνα, με παράσταση δύο πτηνών που ραμφίζουν τις ράχες τους συμπλέκοντας τους λαιμούς τους. Το βάθος ήταν συμπληρωμένο με κρούστες χρωματιστών μαρμάρων. Προέρχεται από το κατεστραμμένο σήμερα καθολικό της βυζαντινής μονής στη θέση Αλεπόσπιτα της Φθιώτιδας, το οποίο διέθετε εξαιρετικά πλούσιο και υψηλής ποιότητας μαρμάρينو διάκοσμο.

Copyright © ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ/ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ & ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	6
ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	10
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	12
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	15
Α. ΣΤΟΧΟΙ.....	15
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης.....	15
II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης ...	16
Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	19
I. Γενικά.....	19
Πρακτική Άσκηση Φοιτητών.....	20
Βιβλιοθήκες.....	21
Ιστοσελίδα.....	21
II. Μαθήματα.....	21
Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	21
Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	22
Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ.....	22
Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	22
III. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011.....	56
IV. Περιγραφή μαθημάτων.....	59
1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	59
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ.....	78
3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΤΟ 2017-18... ..	99
V. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017-18.....	100
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ	
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ “ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ”.....	100
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ	
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
«ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ».....	102
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ.....	103
VI. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ	
ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ.....	106
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS.....	121
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	124
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ.....	124
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ.....	127
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	128
ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ.....	129
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	130

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρύτανης

Μελέτιος Αθανάσιος Δημόπουλος

Αναπληρωτές Πρύτανη

Ναπολέον Μαραβέγιας
Θωμάς Σφηκόπουλος
Κωνσταντίνος Μπουραζέλης
Νικόλαος Μυλωνάς
Γεώργιος Πολυμενέας
Γεώργιος Ζωγράφος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ

Ελένη Καραμαλέγκου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου

Αθήνα 157 84

www.arch.uoa.gr

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα 12 Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Διαθέτει επίσης:

- **Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**
Στο Μουσείο ανήκει η Μονάδα Αρχαιολογικού Πάρκου, η Μονάδα Συντήρησης και η Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών.
- **Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης.**
Στο εργαστήριο εντάσσεται η Μονάδα Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (4ος-15ος αιώνας).
- **Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**
Στο εργαστήριο εντάσσεται η Μονάδα Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας.
- **Μονάδα Πληροφορικής και αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας** που ανήκουν και στα δύο Εργαστήρια του Τμήματος.

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος	Ε. Χατζηβασιλείου
Αναπλ. Πρόεδρος	Δ. Παυλόπουλος
Γραμματέας	Ειρ. Κατσικαρέλη
	Α. Ταχμιτζής
	Ε. Χριστοδούλου
Προσωπικό Γραμματείας	Α. Μπερερή
	Ν. Τρυφιάτης
	Π. Μήτσης
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος	
Διευθύντρια	Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη
Γραμματέας	Χρ. Κούκου

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια	Αν. Παπαδία-Λάλα
Διοικητικός Δ.Ε.	Στ. Τζαγάκη

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια	Ε. Μαντζουράνη
Ε.Τ.Ε.Π.	Μ. Γκιώνη

3. Σπουδαστήρια του Τμήματος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθυντής	Κ. Μπουραζέλης
Αναπληρώτρια διευθύντρια	Σ. Μεργιαλή-Σαχά
Βιβλιοθηκονόμος	Μ. Καρασούλη
Διοικητικοί Π.Ε.	Μ. Σκούντζου

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθυντής	Ε. Μαντζουράνη
Ε.Τ.Ε.Π.	Στ. Κανακάκη
Διοικητικός Π.Ε.	Φ. Μπαλλά

4. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής:	Π. Πετρίδης
Υπεύθυνοι Συλλογών: Προϊστορικής Αρχαιολογίας:	Α. Χασιακού-Αργυράκη
Κλασικής Αρχαιολογίας:	Ευρ. Κεφαλίδου
Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής και Εκμαγείων:	Δ. Πλάντζος Στ. Κατάκης
Βυζαντινής Ζωγραφικής:	Γ. Πάλλης
Βυζαντινής Κεραμικής και Μικροτεχνίας:	Π. Πετρίδης
Διαμεσογειακής και Διαχρονικής Συλλογής Κεραμικής:	Ελ. Πλάτων
Ανασκαφικής Έρευνας:	Γ. Βαβουρανάκης
Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας:	Γ. Παπαδάτος
Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και Αρχαίας Τεχνολογίας:	Στ. Κατάκης
Νεότερης Τέχνης:	Δ. Παυλόπουλος
Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης:	Δ. Παυλόπουλος
Ε.ΔΙ.Π.:	Λ. Αραχωβίτης (Αρχαιολογικό Πάρκο) Μ. Ρογκενμπούκε (Μονάδα Συντήρησης)
Αρχαιολόγος Μουσείων Π.Ε.:	Α. Σφυρόερα
Επιστάτης Δ.Ε.:	Χρ. Τραγουδάρας Ι. Κούρος
Φύλακες Δ.Ε. και Υ.Ε.:	Μ. Χουλιάρας Ν. Αγγέλης
Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών	
Υπεύθυνη:	Ε. Μαντζουράνη
Ε.Τ.Ε.Π.	Ν. Μπάκα

5. Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης

Διευθύντρια

Αν. Παπαδία-Λάλα

Ε.ΔΙ.Π.

Α. Αντωνόπουλος

Χ. Μπαλή

Διοικητικός Π.Ε.

Απ. Ζαφειρόπουλος

(Μονάδα Πληροφορικής)

6. Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής

Π. Βαλαβάνης

Διοικητικός Π.Ε.

Απ. Ζαφειρόπουλος

(Μονάδα Πληροφορικής)

Αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας

Υπεύθυνος

Αναπληρωτές υπεύθυνοι

Π. Πετρίδης

Σπ. Πλουμίδης

7. Σύμβουλοι Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2017-18

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κ. Κωνσταντινίδου (χειμερινό
εξάμηνο)

Μ. Παπαθανασίου (εαρινό
εξάμηνο)

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ευρ. Κεφαλίδου

Γ. Πάλλης

8. Σύμβουλοι για Φοιτητές/-τριες ΑΜΕΑ

Κ. Νικολάου

Γ. Πάλλης

**ΜΕΛΗ ΔΕΠ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ**

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4ος
2.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	720	7ος
3.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ	717	7ος
4.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4ος
5.	ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	403	4ος
6.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6ος
7.	ΔΡΑΝΔΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	406	4ος
8.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4ος
9.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	406	4ος
10.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	409	4ος
11.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4ος
12.	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	405	4ος
13.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4ος
14.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4ος
15.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7ος
16.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4ος
17.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	403	4ος
18.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	401	4ος
19.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	423	4ος
20.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6ος
21.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	408	4ος
22.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΡΛΕΝ)	406	4ος

23.	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	616	6ος
24.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	401	4ος
25.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	406	4ος
26.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	405	4ος
27.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4ος
28.	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	401	4ος
29.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	613	6ος
30.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4ος
31.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	404	4ος
32.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4ος
33.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4ος
34.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	408	4ος
35.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4ος
36.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΑΚΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	405	4ος
37.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4ος
38.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4ος

ΜΕΛΗ Ε.ΔΙ.Π.

1.	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας & τεκμηρίωσης
2.	ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	Αρχαιολογικό Πάρκο
3.	ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας & Τεκμηρίωσης
4.	ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΣΕΛ	Μονάδα Συντήρησης
5.	ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Μουσείο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών/-τριών από τα μέλη ΔΕΠ και Ε.ΔΙ.Π παρέχονται από τους αντίστοιχους Τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400 Τομέας Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

Καθηγητής Κωνσταντίνος Μπουραζέλης

Αναπληρωτές καθηγητές Σελήνη Ψωμά
Νικόλαος Γιαννακόπουλος

Επίκουρος Καθηγήτρια Σοφία Ανεζίρη

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Αναπληρώτριες Καθηγήτριες Σοφία Μεργιαλή-Σαχά
Κατερίνα Νικολάου

Επίκουρος Καθηγήτρια Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Καθηγήτρια Αναστασία Παπαδία-Λάλα

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου

Επίκουροι Καθηγητές Κατερίνα Κωνσταντινίδου (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)
Βάσω Σειρηνίδου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Γαγανάκης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Αναπληρωτής Καθηγητής Παρασκευάς Κονόρτας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Επίκουροι Καθηγητές Ευάγγελος Καραμανωλάκης
Σπυρίδων Πλουμίδης

Λέκτορας Δήμητρα Λαμπροπούλου

Ε.ΔΙ.Π: Α. Αντωνόπουλος
Χ. Μπαλή

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Καθηγητής Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Ράπτης

Επίκουρος Καθηγήτρια Μαρία Παπαθανασίου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

B. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

Καθηγήτρια Ελένη Μαντζουράνη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη
Αναπληρωτής Καθηγητής Ελευθέριος Πλάτων (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Επίκουροι Καθηγητές Γεώργιος Βαβουρανάκης
Κωνσταντίνος Κοπανιάς
Ιωάννης Παπαδάτος (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Λέκτορας Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη

Κλασική Αρχαιολογία

Καθηγητής

Πάνος Βαλαβάνης

Αναπληρωτής καθηγητής

Δημήτρης Πλάντζος

*Επίκουρος καθηγήτρια
Επίκουροι καθηγητές*

Ευρυδίκη Κεφαλίδου
Χρυσάνθος Κανελλόπουλος
Στυλιανός Κατάκης

Ε.ΔΙ.Π.

Α. Σφυρόερα

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Αναπληρωτής Καθηγητής

Πλάτων Πετρίδης

Επίκουροι καθηγητές

Αναστασία Δρανδάκη
Γεώργιος Πάλλης

Ιστορία της Τέχνης

Αναπληρωτής Καθηγητής

Δημήτρης Παυλόπουλος

Επίκουρος Καθηγήτρια

Ευθυμία Μαυρομιχάλη

Μουσειολογία

Λέκτορας

Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

A. Στόχοι

I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Αντικείμενο της επιστήμης της ιστορίας είναι η μελέτη του παρελθόντος. Μελέτη, η οποία αγκαλιάζει κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης, όπως την πολιτική, την κοινωνική ζωή, την οικονομία, τον πολιτισμό, την καθημερινότητα, τη σχέση με το φυσικό περιβάλλον, σε οποιαδήποτε στιγμή του παρελθόντα χρόνου. Η μελέτη αυτή εξαρτάται από την ποσότητα, την ποιότητα και το είδος των πηγών (γραπτές, προφορικές, οπτικοακουστικές κ.ά.), τις οποίες διαθέτει ο/η ιστορικός, καθώς και από τις μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης που θα χρησιμοποιήσει στην προσέγγισή τους. Ο στόχος είναι η κριτική εξέταση, η σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν με βάση τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς που γεννά η εκάστοτε συγκυρία. Η ιστορική γνώση που παράγεται, κρίνεται και αξιολογείται στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και γόνιμου διαλόγου εντός της ιστορικής κοινότητας αλλά και με το ευρύτερο κοινό.

Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ έχει ως στόχο την κατάρτιση ιστορικών σε όλο το χρονικό και θεματικό φάσμα της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, από την αρχαιότητα στη συγχρονία. Στο επίκεντρο των παρεχόμενων σπουδών έχει τεθεί καταρχάς η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη σύγχρονη ιστορική θεωρητική σκέψη και την επιστημονική έρευνα. Η μελέτη διαφορετικών περιόδων αποτελεί έναν ακόμη στόχο του προγράμματος, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο στην Ιστορία. Συμπληρώνεται και με μαθήματα από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής, με επιδίωξη την πολύπλευρη ανάπτυξη του φοιτητή και της φοιτήτριας, -ιδιαίτερα για όσους και όσες θα διδάξουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση-, καθώς και τη γνωριμία τους με διαφορετικές προσεγγίσεις από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί στον Τομέα Ιστορίας μια εντυπωσιακή ανάπτυξη του προγράμματος ιστορικών μαθημάτων, το οποίο καλύπτει με σημαντική επάρκεια μια σειρά από περιόδους και γνωστικά αντικείμενα και παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες στέρεα μεθοδολογικά εργαλεία και ουσιαστική γνώση της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα τα ιστορικά μαθήματα εκτείνονται στα παρακάτω πεδία:

Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας

Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές

Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας

Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία

Αρχαία Ιστορία

Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου

Ρωμαϊκή Ιστορία

Μεσαιωνική- Βυζαντινή Ιστορία

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (1789 έως σήμερα)

Η κατεύθυνση Ιστορίας είναι η μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Οι πτυχιούχοι με ιστορική ειδίκευση έχουν καταρχάς τη δυνατότητα να εργαστούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπου μπορούν να διδάξουν Ιστορία και άλλα φιλολογικά μαθήματα. Ένας σημαντικός αριθμός των αποφοίτων μας έχει στραφεί με επιτυχία σε άλλες επαγγελματικές επιλογές (διαχείριση πολιτιστικών αγαθών, δημοσιογραφία, επιμέλεια εκδόσεων) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με βάση τα εφόδια που έχει αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών του, τη συνθετική και κριτική σκέψη, τη γλωσσική επάρκεια, την πολύπλευρη και πολυπρισματική μελέτη των πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων. Απόφοιτοι του Τομέα μας, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, διδάσκουν σε ελληνικά και ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα να εργαστούν σε εξειδικευμένα κέντρα ιστορικής έρευνας και παραγωγής γνώσης (αρχαία, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, μουσεία κ.ά.).

II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

1. Αρχαιολογία

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Μέσα από τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας, χειροτεχνίας και τέχνης και των ιδεολογικών παραμέτρων που τις καθορίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως οργανικών και ανόργανων καταλοίπων που σχετίζονται με την ζωή του ανθρώπου, ο αρχαιολόγος επιχειρεί να ανασυνθέσει τον τρόπο ζωής και σκέψης, των αρχαίων κοινωνιών. Η αρχαιολογική έρευνα περιστρέφεται συνήθως γύρω από κεντρικούς θεματικούς άξονες της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως: φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, θρησκεία και λατρεία, δημόσιος και ιδιωτικός βίος, τέχνη, τεχνολογία και αισθητική, οικονομία και εμπόριο, πολεμικές πρακτικές, ταφικά έθιμα, αθλητισμός, κόσμηση και ένδυση κ.ο.κ.

Η διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών επικεντρώνεται στη μελέτη της μεθοδολογίας και της ιστορίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην ανασκαφική μέθοδο, στη

μελέτη των απαρχών του πολιτισμού στον ελληνικό χώρο και στις γύρω περιοχές, στη μελέτη του κλασικού πολιτισμού και των νεωτερικών του προσλήψεων, καθώς και στη μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων της Βυζαντινής Τέχνης. Συγκεκριμένα, εξειδικεύεται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

A. Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού και της οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών από την εμφάνιση του ανθρώπου (2,5 εκατ. χρόνια) έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή του ελλαδικού – αιγαιακού χώρου και, ευρύτερα, της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή
2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός-Κυκλαδικός-Μινωικός-Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός και νησιωτικός πολιτισμός του βορειοανατολικού Αιγαίου)

B. Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και την Ύστερη Αρχαιότητα, στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο. Ο κλάδος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από τον εντοπισμό, την ανασκαφή και την αξιολόγηση των ευρημάτων έως τη μελέτη της ιστορίας της αρχαίας τέχνης. Οι εποχές της αρχαιότητας τις οποίες μελετά είναι οι εξής:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική περίοδος)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Γ. Βυζαντινή Αρχαιολογία και Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη και ερμηνεία των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των έργων καλλιτεχνικής δημιουργίας διάφορων κλάδων, από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Αντικείμενο της Αρχαιολογίας της Μεταβυζαντινής περιόδου είναι η μελέτη και ερμηνεία των μνημείων και γενικά παντοειδών αντικειμένων τέχνης από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Ύστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γενικές αρχές, μεθόδους και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου, κυρίως μέσα από την πρακτική συμμετοχή των φοιτητών στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα, η οποία είναι εκπαιδευτική και ταυτόχρονα ερευνητική.

Στο Τμήμα προσφέρονται επίσης μαθήματα Αρχαιολογίας της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης Εγγύς Ανατολής από την Εποχή του Χαλκού έως και το τέλος της Νεοασσυριακής Περιόδου (609 π.Χ.).

Επιπλέον, προσφέρονται μαθήματα *Μουσειολογίας*, ενταγμένα στην κατεύθυνση της Αρχαιολογίας, προσαρμοσμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλου του Τμήματος προβάλλοντας διαφορετικού τύπου μουσεία, εντός και εκτός Ελλάδας, καθώς και τις λειτουργίες τους. Η μουσειολογία μελετά την ιστορία των μουσείων και των συλλογών, τις αξίες και τον ρόλο τους στην κοινωνία, τρόπους οργάνωσης και τομείς λειτουργίας τους, ζητήματα δεοντολογίας και καλής πρακτικής και φυσικά τις ποικίλες δραστηριότητές τους. Τα μαθήματα που προσφέρονται έχουν ως στόχο να αναδείξουν την επιστήμη της μουσειολογίας, τις αξίες και ερμηνείες των μουσείων, των μουσειακών αντικειμένων και των συλλογών, καθώς και τη σχέση αυτών με τους ανθρώπους, να εξοικειώσουν τους/τις φοιτητές/-τριες με μουσειοπαιδαγωγικές θεωρίες και πρακτικές.

2. Ιστορία της Τέχνης

Η Ιστορία της Τέχνης ως γνωστικό αντικείμενο εξετάζει την Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Χαρακτική, Διακοσμητική) της Μεσαιωνικής Δύσης και των Νεότερων Χρόνων, καθώς και εκφάνσεις της Σύγχρονης Τέχνης, σε όλον τον κόσμο. Ως ειδικός επιστημονικός κλάδος συγκροτήθηκε στη Γερμανία κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και ανέπτυξε δικά της, ευδιάκριτα μεθοδολογικά εργαλεία. Η μορφολογική/τεχνοτροπική ανάλυση και η εικονογραφική/εικονολογική θεωρία είναι από τις σημαντικότερες προσεγγίσεις έργων τέχνης που γνώρισαν ευρύτατη εφαρμογή και αποδοχή. Στον 20ό αιώνα άλλωστε εμφανίζονται στην Ιστορία της Τέχνης πολλαπλές ερμηνευτικές τάσεις που συνδέονται με την Ψυχανάλυση, την Κοινωνική Ανθρωπολογία, τη Σημειωτική, τον Μαρξισμό, κ.ά.

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ η διδασκαλία της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται στις παρακάτω τεχνοϊστορικές ενότητες:

1. Τέχνη της Αναγέννησης
2. Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό
3. Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη - Νεοελληνική Τέχνη
4. Σύγχρονη Τέχνη

Η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής και πνευματικής καλλιέργειας και κυρίως στηρίζουν και ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Η γνώση των ιστορικών γεγονότων και της εξέλιξης του πνεύματος και των ιδεών, όπως προκύπτει από τα κείμενα, αντικείμενα μελέτης φιλολόγων και ιστορικών ολοκληρώνεται με τη γνώση των υλικών καταλοίπων των πολιτισμών – αντικείμενο μελέτης των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι η απορρόφησή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η αρχαιολογική έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση, ανάδειξη, νομική προστασία και διαχείριση πολιτιστικών αγαθών) καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων. Αποφασιστική υπήρξε πάντοτε, η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής και

πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαίων μνημείων και έργων τέχνης, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού, εν γένει, αλλά και φυσικού τοπίου μέσα στο οποίο έζησε και έδρασε ο άνθρωπος. Δημιουργούν, έτσι, κίνητρα επισκεψιμότητας και επικοινωνίας με ανθρώπους από όλο τον κόσμο με πολλαπλά οφέλη, μεταξύ των οποίων και οικονομικά.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης. Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, και των δύο κατευθύνσεων, εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του, ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για τους εισαχθέντες προ του 2013, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται από το πρόγραμμα το οποίο ήδη ακολουθούν. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 35-55 του παρόντος Οδηγού.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **8 εξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους

κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος, στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΠΠΑ) εντάσσεται στο πλαίσιο του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020»** και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους.

Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η αναπ. καθηγήτρια Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών/τριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος με κάθε νέα προκήρυξη θέσεων. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα στην κα. Μ. Χαρίση, κυψέλη 409.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην υπεύθυνη του προγράμματος: αναπληρώτρια καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου.

Το Τμήμα προσφέρει επίσης πρακτικές ασκήσεις και ελεύθερα φροντιστήρια (βλ. σελ. 98-103).

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση: <http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opac/>

Ωρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Ιστορίας: Δευτέρα έως Παρασκευή, 8 π.μ.-6 μ.μ.

Ωρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-6 μ.μ.

Κατά τις εξεταστικές περιόδους και κατά την περίοδο ισχύος του εαρινού ωραρίου το Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-7 μ.μ.

Ιστοσελίδα

Η ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας βρίσκεται στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να συμβουλευτούν την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη των μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

II. Μαθήματα

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους/τις φοιτητές/-τριες (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Η Γ.Σ. του Τμήματος (συν.9η/27-4-2017) αποφάσισε να δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές του 7ου και του 8ου εξαμήνου, καθώς και στους επί πτυχίω, να ζητούν βελτίωση της βαθμολογίας τους σε έως και τρία (3) μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλεγόμενα κατεύθυνσης). Οι ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων βελτίωσης βαθμολογίας θα είναι οι εξής: 30/10 έως 10/11 και 20/3 έως 30/3 κάθε ακαδ. έτους. Ακολούθως σημειώνεται ότι με την υποβολή αίτησης, αυτόματα διαγράφεται ο προηγούμενος προβιβάσιμος βαθμός του μαθήματος του οποίου ο φοιτητής αιτείται τη βελτίωση καθώς επίσης και η επανεξέταση του ίδιου μαθήματος για δεύτερη φορά, δεν επιτρέπεται.
- 5) Οι φοιτητές/φοιτήτριες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία

περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (52 μαθήματα).

B. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση 52 μαθημάτων, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS – π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και η οποία, κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου, αποτιμάται σε **τριάντα (30) π.μ.** Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές/-τριες θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 π.μ.** (ECTS) τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 35-55 του παρόντος Οδηγού.

Οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-τριες του Τμήματος καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού **ΔΕΝ** υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών τους διασφαλίζει αυτομάτως τη δυνατότητα συμμετοχής σε μελλοντικούς διαγωνισμούς ΑΣΕΠ για τον κλάδο «ΠΕ02 Φιλολόγων», όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του ν. 3848/2010.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

α. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τριώρα εξαμηνιαία μαθήματα, που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες. Τα μαθήματα κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα= 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

40,5 π.μ. (7 μαθήματα

50,5 - 54 π.μ.

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)

(αναλυτικά παρακάτω)

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα

8 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

46 π.μ. (8 μαθήματα

45 - 48 π.μ.

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)

(αναλυτικά παρακάτω)

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τριώρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 -54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45-48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	π.μ.
11 μαθήματα	40
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦL03 Λατινική Φιλολογία Ι	3,5
ΦL04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΦB27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦN03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦN83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΠΔ301 Παιδαγωγικά Ι	4
ΠΔ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	4,5
Σύνολο	40

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	100
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
ΙΙ 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
ΙΙ 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
ΙΙ 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
ΙΙ 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
ΙΙ 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
ΙΙ 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
ΙΙ 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
ΙΙ 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
ΙΙ 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
ΙΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π.μ.</i>
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά	π.μ.
8 μαθήματα	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ΙΙ	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου Ι	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία ΙΙΙ	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 54 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 75 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 223 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 214 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6

ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 146 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 102 Αρχαιακές Πηγές και Έρευνα	6

B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 89 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 91 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 118 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 125 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 109 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5,5
Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19ος-20ός αιώνας)	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
Π 06 Σύγχρονη Ιστορία	5,5
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υποχρεωτικά	π.μ.
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 152 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 13 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 15 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 172 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 160 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 182 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 201 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6

B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

	<i>Π.μ</i>
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 150 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία – Επιγραφική	5,5
ΙΑ 64 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 120 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 144 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5
ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα, άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ,** σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη

κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των πόσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 22–28).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. Μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. Μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Για τον σχετικό κατάλογο, βλ. στην πλατφόρμα my studies / βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 5^ο, 7^ο εξάμηνο για τα Χειμερινά προσφερόμενα, και βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 6^ο, 8^ο εξάμηνο για τα Εαρινά προσφερόμενα).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών/-τριών, συστήνεται η παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» και ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματός μας, στο 5^ο και 6^ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, σε συνδιδασκαλία με τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος ΦΠΨ.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2, παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

**Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος
και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα
(ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)**

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/-τριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται: 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6^{ος} όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8^{ος} όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή

άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

Κατατακτήριες εξετάσεις

Όσοι φοιτητές εισάγονται στο 3^ο εξάμηνο, οφείλουν όλα τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του Τμήματός μας εκτός των μαθημάτων που εξετάστηκαν κατά την κατάταξή τους.

Όσοι φοιτητές εισάγονται στο 5^ο εξάμηνο, (πτυχιούχοι του Τμήματός μας) οφείλουν να ακολουθήσουν τα μαθήματα ειδίκευσης και ελεύθερων επιλογών του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών από το 5^ο εξάμηνο και μετά.

B) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους/τις φοιτητές/-τριες σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους/τις φοιτητές/-τριες που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Κ. Κωνσταντινίδου και Μ. Παπαθανασίου και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης η Ευρ. Κεφαλίδου και ο Γ. Πάλλης.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ²
(ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

Κοινό για τους/τις φοιτητές/-τριες και των δύο κατευθύνσεων

1^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

2^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχαιολογικό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 98-100.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά ΙΙ: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκησητων φοιτητών/-τριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 100-101.

B. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-14 ΚΑΙ ΕΞΗΣ

Οι πιστωτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες.

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εξασφαλίζει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους αποφοίτους του, οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής. Η κατοχή της Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας δίδει στους ανωτέρω αποφοίτους τη δυνατότητα:

Να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα (στη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων»), με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε· 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

Με σκοπό την εξασφάλιση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας από το πτυχίο του, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προέβη σε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του για τους/τις φοιτητές/-τριες του που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σε πλήρη προσαρμογή του στον νόμο 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε, σύμφωνα με τον οποίο:

Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος διδακτικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, το Τμήμα ενσωμάτωσε στο πρόγραμμα σπουδών

του κύκλου μαθημάτων, που εξασφαλίζουν την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια στους αποφοίτους του οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής (οι εισαχθέντες κατά προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη υπάγονται στην προ του νόμου 3848/2010 νομοθεσία, που δεν απαιτεί την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια και παρέχει στους κατόχους πτυχίου του Τμήματός μας τη δυνατότητα διορισμού ή πρόσληψής τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση χωρίς άλλες προϋποθέσεις). Σημειώνεται ότι τα περισσότερα από τα μαθήματα αυτά ήδη περιέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και διδάσκονται στους φοιτητές/-τριες του από πολλά έτη (βλ. αναλυτικά Πίνακα, σελ. 51-55).

Τα μαθήματα που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

13 μαθήματα = 46 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 4 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας, εκ των οποίων 1 × 4 π.μ., 1 × 4,5 π.μ., 2 × 3 π.μ.)

β) Μαθήματα Κορμού:

21 μαθήματα = 105,5 π.μ. (20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ., 1 μάθημα × 5,5 π.μ = 5,5 π.μ.).

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:³

³ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 51-55). Για την κάλυψή του ο φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2017-18, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολουθών μαθημάτων ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 51-55).

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

-Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

-Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

-Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

-Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

1 μάθημα×5,5 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:⁴

16 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

40,5 π.μ. (7 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)

(αναλυτικά βλ. παρακάτω)

8 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

45-48 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

46 π.μ. (8 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)

(αναλυτικά βλ. παρακάτω)

7 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

39,5-42 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3.

ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο και κυμαίνεται μεταξύ των **6 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από μαθήματα εκτός του Τμήματός μας) και των **12 Π.Μ.** (σε περίπτωση

⁴ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23. Τα δύο σεμιναριακά μαθήματα έχουν αναγνωριστεί και ως μαθήματα Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας (βλ. και Πίνακα σελ. 51-55).

που και τα δυο μαθήματα επιλεγούν από σεμιναριακά μαθήματα του Τμήματός μας)
 Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:
Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 – 48
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 252

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	7	39,5 – 42
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 251,5

Προσφερόμενα μαθήματα

Πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	Π.μ.
13 μαθήματα	46
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία I	3,5

ΦL04 Λατινική Φιλολογία II	3,5
ΦB27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦN03 Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5
ΦN83 Νεοελληνική Φιλολογία II	3,5
ΠΔ301 Παιδαγωγικά I	4
ΠΔ303 Παιδαγωγικά II	4,5
ΠΔ300 Παιδαγωγικά III	3
ΠΔ302 Παιδαγωγικά IV	3
Σύνολο	46
<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>Π.μ.</i>
21 μαθήματα	105,5
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>Π.μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>Π.μ.</i>
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
IA 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
IA 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
IA 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
IA 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
IA 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
IA 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής: ⁵	Π.μ.
ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας ή Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
ή ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης ή ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	
Σύνολο	105,50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά	Π.μ.
8 μαθήματα	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5

⁵ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 51-55). Για την κάλυψή του ο φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2017-18, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 51-55).

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
ή Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης
ή ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
ή ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

-Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

-Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

-Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

-Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>Α) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>Π.μ.</i>
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία ΙΙΙ	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 54 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 75 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 223 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 214 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 146 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 102 Αρχειακές Πηγές και Έρευνα	6
<i>Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>Π.μ.</i>
Π 89 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 91 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 118 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 125 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5

Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 109 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5,5
Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19 ^{ος} -20 ^{ός} αιώνας)	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
Π 06 Σύγχρονη Ιστορία	5,5
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υποχρεωτικά	Π.μ.
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία & Ιστορία Τέχνης	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 39,5 (2 σεμιναριακά και 5 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 42 π.μ. (7 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	Π.μ.
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 152 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 13 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 15 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 160 Κλασική Αρχαιολογία	6

ΣΑ 172 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 182 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 201 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6

Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	π.μ
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 150 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
Π 89 Αρχαία Ιστορία – Επιγραφική	5,5
ΙΑ 64 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 120 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 144 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5
ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ,** σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 36–43). Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στα δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 12 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα που επιλέγονται είναι σεμιναριακά της ίδιας ή της άλλης Κατεύθυνσης του Τμήματός μας) και των 6 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλέγονται από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει δύο (2) μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2) παρακαλείται

να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.⁶

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/-τριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6^{ος} όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8^{ος} όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα.

Σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να

⁶ Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα, εκτός του αριθμού μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, να εξετάζονται, εάν το επιθυμούν, μέχρι και σε τέσσερα (4) επιπλέον μαθήματα.

παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

B) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους/τις φοιτητές/-τριες σχετικά με την οργάνωση των σπουδών, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους/τις φοιτητές/-τριες που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Κ. Κωνσταντινίδου και Μ. Παπαθανασίου για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης οι Ευρ. Κεφαλίδου και Γ. Πάλλης

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

**Πρόγραμμα κατά Εξάμηνα για φοιτητές/-τριες που έχουν εισαχθεί
από το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 και εξής⁷**

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

1^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

⁷ Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υπογραμμίζεται ότι για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής,

i. ανάλογα με την Κατεύθυνση, Ιστορίας ή Αρχαιολογίας, που ακολουθεί υποχρεούται, από τα οκτώ (8) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Ιστορίας» / από τα επτά (7) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης», να παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία παράλληλα έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια.

ii. για την κάλυψη του υποχρεωτικού Μαθήματος Κορμού Εσωτερικής Επιλογής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τριών (3) ακόλουθων μαθημάτων (βλ. Πίνακα σελ. 51-55):

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή

Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή

ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης,

ή

ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

2^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά III) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχαιολογικό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 98-100.

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου

*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	ΠΔ302 «	(Παιδαγωγικά IV): Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά I) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		Τέσσερα (4) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων:
	ΙΑ 190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
	Π126	ή Ιστορία της Εκπαίδευσης
	ΠΔ162	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	ΠΔ119	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά ΙΙΙ) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΠΔ302	(Παιδαγωγικά ΙV) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά Ι) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά ΙΙ): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού

		Υλικού – Μουσειολογία*
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων:
ΙΑ 190		Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
Π126		ή Ιστορία της Εκπαίδευσης
ΠΔ162		ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
ΠΔ119		ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Δύο (2) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκησητων φοιτητών/-τριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 100–101.

**Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας
(για τους εισαχθέντες από το 2013-14 και εφεξής)**

		ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής				
1		Οι φοιτητές παρακολουθούν ως Μάθημα Υποχρεωτικό, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα (1) από τα τέσσερα μαθήματα που ακολουθούν (1Α. Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας*), 1Β. Ιστορία της Εκπαίδευσης, 1Γ. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, 1Δ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης).		
H	A	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας* (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής. Η δομή του μαθήματος αρθρώνεται στις ακόλουθες βασικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων και εν γένει του υλικού πολιτισμού 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, οικογένειες, ενηλίκους, ΑμεΑ, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών 8. Μουσείο και Σχολείο: πλαίσιο, προκλήσεις, προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας 9. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων μέσων 10. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες. 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	B	<p>Ιστορία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19^ο και 20^ο αιώνα στο ελληνικό κράτος.</p> <p>Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στην συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5

H	Γ	<p>Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στη διοίκηση της εκπαίδευσης • Ο ρόλος του κράτους στη διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος • Ιστορική επισκόπηση των σχολών διοίκησης • Οι έννοιες της οργάνωσης • Η έννοια της διοίκησης • Μορφές-μοντέλα διοίκησης • Η γραφειοκρατία στην εκπαίδευση • Το εκπαιδευτικό σύστημα ως ανοικτό σύστημα • Η δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος –θεσμικό πλαίσιο • Αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	Δ	<p>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p>Κριτική ανάλυση της οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη της σχέσης μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μελετώνται οι κοινωνικές πτυχές της εκπαίδευσης, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των σχολείων, οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνικής ανισότητας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις διάδρασης στο μικροεπίπεδο των εκπαιδευτικών θεσμών έχουν τον αντίκτυπό τους σε γενικότερες κοινωνικές διεργασίες. Στους στόχους του μαθήματος συγκαταλέγονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η μελέτη της βασικής αποστολής της εκπαίδευσης. 2. Η κατανόηση του ρόλου και της σημασίας της εκπαίδευσης για το άτομο και την κοινωνία, καθώς και η κατανόηση των λόγων που οδήγησαν στη θέσπιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. 3. Η εξοικείωση με τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αναφορικά με το ρόλο της εκπαίδευσης στην κοινωνία (Φονξιοναλισμός, Μαρξισμός, Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) 4. Η μελέτη του ρόλου που παίζει η σχολική εκπαίδευση στις σημερινές κοινωνίες, από την κοινωνικοποίηση του υποκειμένου μέχρι την αναπαραγωγή των κοινωνικών θέσεων από γενιά σε γενιά. 5. Η μελέτη της προοπτικής της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και παγκόσμια 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
2		<p>Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές, κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχαιακή εργασία κ.ά.) Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωσή τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών (στοιχεία αναγκαία για την ιστορική έρευνα και τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας).</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5

2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας				
3	<p>Παιδαγωγική Ψυχολογία (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>Η παιδαγωγική ψυχολογία είναι η εφαρμογή των ψυχολογικών μεθόδων στη μελέτη της μάθησης και της διδασκαλίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι μέθοδοι και θεωρίες της παιδαγωγικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα η γνωστική, γλωσσική, ψυχοκοινωνική και ηθική ανάπτυξη των μαθητών μέσω των συμπεριφοριστικών και κοινωνικογνωστικών θεωριών δίνοντας έμφαση στις ατομικές διαφορές, τη μνήμη, την κατανόηση, τη μεταγνώση, την αυτοαντίληψη και τα κίνητρα των μαθητών. Εξίσου σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της δυναμικής και της διαχείρισης της σχολικής τάξης για το χειρισμό των δυσκολιών που παρουσιάζουν οι μαθητές στη μάθηση. Στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/-τριες: α. να εξοικειωθούν με θεωρίες και ερευνητικά πορίσματα στην περιοχή της μάθησης και β. να κατανοήσουν τον τρόπο εφαρμογής των θεωριών παιδαγωγικής ψυχολογίας στην πράξη.</p>	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	3	
4	<p>Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>Το μάθημα αποβλέπει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικά με την προβληματική των αναλυτικών προγραμμάτων (Α.Π.), τόσο στο μακροεπίπεδο ενός συστήματος όσο και στο μικροεπίπεδο της τάξης. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις μεταρρυθμίσεις των Α.Π, τα «συστήματα γνώσης» και τα «καθεστώτα αλήθειας», τα οποία συνδέονται με κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τις σχέσεις ανάμεσα στην εξουσία, τη γνώση και την κοινωνία, τα ζητήματα της πιο «αξιολογής γνώσης», τις πολιτικές της γνώσης και τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές θεωρήσεις για τα Α.Π., καθώς και των προεκτάσεων που δημιουργούνται σε όλα τα επίπεδα των σχολικών έργων, ιδιαίτερα στους ρόλους των εκπαιδευτικών στην «Κοινωνία της γνώσης». Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες θα μνηθούν στο συστηματικό σχεδιασμό και την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης μαθημάτων (curriculum design), και στις στοχαστικές και αναστοχαστικές πρακτικές που απαιτούνται ως προς την υλοποίηση και προσαρμογή του Α.Π. στην τάξη.</p> <p>Για την επίτευξη των σκοπών αυτών οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τα κρίσιμα ζητήματα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων ως προς τις θεωρίες των Α.Π., τις μεθοδολογίες εκπόνησής τους, την προέλευση, τις μορφές και χρήσεις της σχολικής γνώσης διαχρονικά, τις διαδικασίες επιλογής και διάχυσής της ως πιο «αξιολογής γνώσης», ενώ παράλληλα θα αναπτύξουν δεξιότητες και τεχνογνωσία σε θέματα που αφορούν: την υλοποίηση και προσαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος (Α.Π.) στο επίπεδο της τάξης και των μαθητών, τα διαφορετικά κριτήρια και μεθόδους σχετικά με την οργάνωση των γνωστικών περιεχομένων και τη διάταξη της διδασκτέας ύλης, τα μοντέλα σχεδιασμού των Α.Π., καθώς και τους τρόπους συσχέτισης και αναπλαισίωσης της επιστημονικής, σχολικής και βιωματικής γνώσης. Ταυτόχρονα, θα αναλυθούν οι αδυναμίες και τα διαχρονικά προβλήματα των Α.Π. στην Ελλάδα, η σχέση Α.Π., διδασκαλίας και σχολικών εγχειριδίων, οι λειτουργίες του «κρυφού» ή αφανούς προγράμματος και οι επιδράσεις του στη σχολική κουλτούρα και «οικολογία» της τάξης. Θα αναπτυχθούν, επίσης, δεξιότητες σχετικά με τις μορφές, τις προσεγγίσεις, τα στάδια και τα μοντέλα αξιολόγησης των Α.Π. Θα αναλυθούν, τέλος, οι διεθνείς τάσεις των Α.Π., οι προοπτικές για τις κατευθύνσεις, το περιεχόμενο, τις δεξιότητες και την πιο «αξιολογής γνώση» των Α.Π., στο εγγύς μέλλον, αναζητώντας νέους ρόλους και διαδικασίες για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και</p>	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	3	

		εκπαιδευτικούς και τα εκπαιδευτικά συστήματα.		
3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση				
5		<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας παρακολουθούν υποχρεωτικά δύο σεμιναριακά μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με ελεύθερη, εσωτερική επιλογή μεταξύ των προσφερόμενων σεμιναριακών μαθημάτων Ιστορίας / Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Στα σεμιναριακά μαθήματα κύρια επιδίωξη είναι η γνωριμία των φοιτητών με τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, ενώ, εκτός από την ερευνητική διάσταση, αξιοποιούνται τεχνικές μάθησης και διδασκαλίας, που συμπεριλαμβάνουν τη διδακτική διάσταση των μαθημάτων της Ιστορίας/Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Ο αριθμός των φοιτητών στο κάθε σεμιναριακό μάθημα δεν υπερβαίνει τους 23 και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές έχουν ενεργό ρόλο στο μάθημα και η επίδοσή τους διαμορφώνεται με κριτήριο την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας, υπό τον τύπο του μαθήματος, ενώπιον του διδάσκοντα, ο οποίος προβαίνει σε επιστημονικές και διδακτικές παρεμβάσεις, και των συμφοιτητών τους, καθώς επίσης την υποβολή της εργασίας αυτής σε γραπτή μορφή και την όλη συμμετοχή τους στο μάθημα.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	6
6		<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p><i>Βλ. παραπάνω, αρ. 5.</i></p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	6
7		<p>Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική εξέλιξη της διδασκαλίας του μαθήματος. • Φυσιονομία του μαθήματος: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. • Το θεσμικό πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος (ΑΠΣ, ΔΕΠΠΣ και λοιπό νομοθετικό πλαίσιο: εγκύκλιοι, προεδρικά διατάγματα κ.ά.). • Η ερμηνευτική ως μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος. • Σύγχρονα εργαλεία διδασκαλίας: σχέδιο δράσης, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, νοητικοί χάρτες, εκπαιδευτικά λογισμικά). • Το σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος: έντυπο, ηλεκτρονικό, πολυτροπικό. • Η έννοια του σχεδίου διδασκαλίας. <p>ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση μικροδιδασκαλιών. • Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών. 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	4
8		<p>Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη. (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p><i>Το μάθημα συνοδεύεται από Πρακτική Άσκηση σε σχολεία</i></p> <p>Η επιστήμη της ιστορίας και οι κοινωνικές της διαστάσεις. Η ιστορική γνώση και οι ιδιαιτερότητες της. Δομή της ιστορικής</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	4,5

	γνώσης. Ιστορική αφήγηση, ιστορική εξήγηση, ιστορικές έννοιες, ιστορικοί χρόνοι. Σχολική ιστορία και επιστημονική γνώση. Η ιστορία ως αντικείμενο μάθησης. Ψυχολογικές αρχές και μαθησιακές προϋποθέσεις, ο μαθητής ως αναγνώστης της ιστορίας. Η διδασκαλία της ιστορίας ως θεσμός. Διαμεσολαβήσεις της ιστορικής γνώσης. Προγράμματα Σπουδών ιστορίας και σχολικά εγχειρίδια. Εποικοδομιστικές θεωρίες μάθησης και πρόσληψη ιστορικού κειμένου. Νοητικά μοντέλα των μαθητών και εμπόδια στην οικειοποίηση της ιστορικής γνώσης. Οργάνωση μαθησιακών περιβαλλόντων, σύγχρονα μέσα διδασκαλίας και αξιολόγηση. Δημόσιες χρήσεις της ιστορίας, ιστορική μνήμη και πολιτισμική ταυτότητα.		
	Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε σχολεία (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)		
ΣΥΝΟΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ
8		312	37

Πιστωτικές μονάδες για τους/τις φοιτητές/-τριες Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές/-τριες Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές/-τριες πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους/-νες φοιτητές/-τριες έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 πιστωτικές μονάδες.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 πιστωτικές μονάδες.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 πιστωτικές μονάδες.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 15 πιστωτικές μονάδες.

III. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τριώρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους/τις φοιτητές/-τριες οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές και παλαιές φοιτήτριες, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

2) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.

3) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

4) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος έχουν παύσει να προσφέρονται, έχουν αντικατασταθεί από νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν. Τα μαθήματα αυτά δεν εξετάζονται πλέον. Οι φοιτητές/-τριες που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

B) Μαθήματα του παλαιού προγράμματος που δεν εξετάζονται πλέον ή έχουν μεταφερθεί

1^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο.

1^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4 ^ο εξάμηνο.
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3 ^{ου} εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν.

2^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΒΦΓ03.

2^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΒΦ25.
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4 ^ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4 ^ο εξάμηνο.

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6 ^ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το Π26.

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	Π Δ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5 ^ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν

			μόνο όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ27.
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ28.
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4 ^ο εξάμηνο.

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5 ^ο εξάμηνο.

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7 ^ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ30.
*Π	ΙΑ32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7 ^ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ32.
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μαθήμα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 6 ^ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ25.
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5 ^ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8 ^ο εξάμηνο.

IV. Περιγραφή μαθημάτων

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. – Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	<p>Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρωπίνης ύπαρξης έως σήμερα. Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε Μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας.</p> <p>Κατά την εξέταση του μαθήματος ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην γνώση της γεωγραφίας και στην εξοικείωση με τον παγκόσμιο χάρτη.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχαιακή έρευνα κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.</p> <p>Στο μάθημα περιλαμβάνονται εκπαιδευτικές ξεναγήσεις στο Ιστορικό Σπουδαστήριο (Φιλοσοφική Σχολή) και στα Γενικά Αρχεία του Κράτους με τη συνεργασία των μελών Ε.ΔΙ.Π. Α. Αντωνόπουλου και Χ. Μπαλή.</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>

Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	<p>Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου</p> <p>Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου από την εμφάνιση του ανακτορικού συστήματος έως και τη δημιουργία της πόλης-κράτους, οι σχέσεις των πόλεων της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (έως τα τέλη του 5^{ου} αιώνα), καθώς και η ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.</p> <p><i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i></p>
Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4^ο έως τον 11^ο αιώνα.</p> <p>Βασικές δομές του βυζαντινού κράτους (πολιτική ιδεολογία, πολιτειακοί παράγοντες, κρατική οργάνωση). Τομές στην πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</i></p>
Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	<p>Οικονομικοκοινωνική – πνευματική – εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19^{ου} αι.</p> <p>Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από τον 15^ο έως τις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Στόχος του είναι η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική, διανοητική και εθνική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου και της ελληνικής διασποράς στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας, καθώς και η ανίχνευση των διαφορετικών αποτυπωμάτων της λεγόμενης Τουρκοκρατίας στον ελληνικό χώρο.</p> <p><i>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>

B) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	<p>Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού, Ι</p> <p>Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της ρωμαϊκής ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.). Σ' αυτό το εξάμηνο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αυτοκρατορική περίοδο (από την επικράτηση του Οκταβιανού, 31 π.Χ., έως και την περίοδο του Διοκλητιανού, δηλ. έως και το 305 μ.Χ.).</p> <p><i>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</i></p>
-----------------------------------	---

<p>Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας</p> <p>Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών;</p> <p><i>Εν. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'</p>	<p>Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16^{ος}-18^{ος} αι.)</p> <p>Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'</p>	<p>Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα στου Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική οικονομία, η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους ιστορικής μνήμης.</p> <p>Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Νεότουρκοι και Μακεδονικό Ζήτημα (1908-1913)».</p> <p><i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.</i></p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα σεμιναριακά⁸

ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	<p>Ιστορική ερμηνεία πηγών της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας. Κλασικοί χρόνοι.</p> <p>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</p>
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	<p>Πόλη και κοινωνικές παροχές: Περίθαλψη, εκπαίδευση και δικαιοσύνη στις ευρωπαϊκές πόλεις της υστερομεσαιωνικής περιόδου (12^{ος}-14^{ος} αιώνας).</p> <p>Θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν σχέση με τις αλλαγές που επισυμβαίνουν στους τρεις αυτούς τομείς κατά τη μεταβατική περίοδο της μετακίνησης από την ύπαιθρο στις πόλεις, αλλά και κατά τους επόμενους αιώνες που χαρακτηρίζονται από την αστική ανάπτυξη.</p> <p>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</p>
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Βυζαντινή φεουδαρχία»: ένα πολιτειακό, κοινωνικό και οικονομικό ζήτημα των τελευταίων, κυρίως, βυζαντινών αιώνων.</p> <p>Μεταξύ των ζητημάτων που απασχολούν τους ερευνητές αλλά και τους απλούς γνώστες της βυζαντινής ιστορικής περιόδου, εξέχουσα θέση κατέχει το θέμα της «Βυζαντινής φεουδαρχίας». Πρόκειται για ένα πρόβλημα που παραμένει στο προσκήνιο της έρευνας προκαλώντας συζητήσεις και διαφωνίες, αν και πολλοί υποστηρικτές των διαφορετικών απόψεων θεωρούν ότι έχει λυθεί οριστικά.</p> <p>Το σεμινάριο στοχεύει σε μια πρώτη γνωριμία με το θέμα και στην αναζήτηση των κύριων δεδομένων, βάσει των οποίων τεκμηριώνεται η ανίχνευση ή η απουσία στο Βυζάντιο φεουδαρχικών δομών (δυτικού ή αντίστοιχου τύπου). Συγκεκριμένα, θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές και τη σύγχρονη βιβλιογραφία σχετικά με τις σημαντικότερες παραμέτρους του θέματος, που αφορούν στο πολίτευμα, την κοινωνία και την οικονομία κατά τη βυζαντινή εποχή. Για την καλύτερη κατανόηση της βυζαντινής πραγματικότητας, θα επισημαίνονται προς σύγκριση τα κύρια στοιχεία της δυτικής φεουδαρχίας.</p> <p>Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα</p>

⁸ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>χρησιμοποιείται, όταν κρίνεται απαραίτητο, πρόγραμμα PowerPoint.</p> <p><i>T. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία III	<p><i>Βυζαντινή κοινωνία: διαστρωμάτωση, κοινωνική δικαιοσύνη και ο οικονομικός παράγων.</i></p> <p>Η βυζαντινή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα επηρεάστηκε από την ακμή και παρακμή της αυτοκρατορίας αλλά και από την περί δικαίου θεωρία της βυζαντινής εποχής. Θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές (με τη βοήθεια και της σύγχρονης βιβλιογραφίας) σχετικά με τη συγκρότηση, την ιεραρχία και την κινητικότητα των κοινωνικών τάξεων, με τη διαβάθμιση εισοδημάτων και προνομίων, καθώς και σχετικά με την κρατική παρέμβαση ή τη νομοθεσία υπέρ των οικονομικά ασθενέστερων και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την καλύτερη κατανόηση της εποχής, θα επισημαίνονται τα κοινά ή συγκρίσιμα στοιχεία με τη μεσαιωνική δυτική ή τη μεταβυζαντινή και, κυρίως, την πολυφυλετική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία πλούσιων και φτωχών της εποχής μας.</p> <p>Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα χρησιμοποιείται, όταν κρίνεται απαραίτητο, πρόγραμμα PowerPoint.</p> <p><i>T. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	<p><i>Πολιτισμικές σχέσεις ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία</i></p> <p>Το σεμινάριο αυτό θα επικεντρώσει στην άρση της πολιτισμικής αποξένωσης των δύο τμημάτων της Χριστιανοσύνης και στη εμφάνιση μίας νέας δυναμικής στις μεταξύ τους σχέσεις μέσα από την αναγκαστική συνύπαρξη τους στην Ανατολή μετά το 1204 και τις αλληλοεπιδράσεις που αυτή επέφερε σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Από το 1261 και εξής μέσα από μία συγκυρία παραγόντων δημιουργούνται πολύμορφοι δίαυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στους δύο κόσμους : η στροφή του Βυζαντίου προς τη Δύση για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, μία εξαιρετικά έντονη και ευρηματική βυζαντινή διπλωματία προσανατολισμένη στα μεγάλα κέντρα της Ευρώπης, η Κωνσταντινούπολη ως πόλος έλξης Ιταλών ουμανιστών και η μοναδική συμβολή χαρισματικών</p>

	<p>Βυζαντινών λογίων στην αμοιβαία πολιτισμική προσέγγιση Βυζαντίου–Δύσης, θα οδηγήσουν στο φαινόμενο των ουσιαστικών πολιτισμικών σχέσεων ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	<p>Πόλη και Ύπαιθρος στην ελληνοβενετική Ανατολή (13^{ος}-18^{ος} αι.). Ο χώρος, οι άνθρωποι, οι θεσμοί.</p> <p>Συγκρότηση, μορφή και τυπολογία του αστικού και αγροτικού τοπίου, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές λειτουργίες, πνευματικές και πολιτισμικές εκδηλώσεις.</p> <p><i>Α. Παπαδιά-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Ο ελεύθερος χρόνος στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές (14^{ος} – 18^{ος} αι.)</p> <p>Θα εξεταστεί το ζήτημα του ελεύθερου χρόνου στις συγκεκριμένες περιοχές από τον 14^ο έως τον 18^ο αι. Θα τεθούν ζητήματα σχετικά με την ύπαρξη ή μη ελεύθερου χρόνου ως έννοιας και ως εμπειρίας κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη νεότερη εποχή, την «ανακάλυψη» και την νοηματοδότησή του, την κοινωνική του διάσταση, τον έλεγχο και τη διαχείρισή του από την εξουσία, την αμηχανία και τον προβληματισμό που προκαλεί στις Αρχές, την κανονικοποίησή του, τις διαφορετικές όψεις του και την εξέλιξή του στη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	<p>Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700</p> <p>Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: Sabbath και maleficium. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Αυτοκρατορία, εθνότητες, έθνη και εθνικισμοί στην Κεντρική και Κεντροανατολική Ευρώπη, 1780-1938</p> <p>Εξετάζονται ο χαρακτήρας, οι παράγοντες συνοχής, υπονόμησης και διάλυσης της πολυεθνικής αυτοκρατορίας των Αψβούργων και αναλύονται οι διαδικασίες εθνογένεσης, οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι διεκδικήσεις και στοχεύσεις των συστατικών της εθνοτήτων, καθώς και οι εθνικισμοί που εκδηλώνονται στα διάδοχα της Αυστροουγγαρίας «εθνικά κράτη» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει τα αίτια, καθώς και τις πολιτικο-στρατιωτικές, γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές όψεις και συνέπειες του «Μεγάλου Πολέμου» στην Ευρώπη (και δευτερευόντως στον υπόλοιπο κόσμο).</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 214 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p>	<p>Οι ορθόδοξοι πληθυσμοί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ανάμεσα στις θρησκευτικές κοινότητες (μιλλέτ) και στα έθνη (περ. 1830-1923)</p> <p>Στο σεμινάριο θα επιχειρηθεί -με τη χρήση πηγών και ενδεικτικής βιβλιογραφίας- να περιγραφούν και να αναλυθούν οι εξελίξεις όσον αφορά το θεσμικό καθεστώς, την πολιτική συγκρότηση, τους ιδεολογικούς προσανατολισμούς, καθώς και την κοινωνική διαστρωμάτωση και την οικονομική κατάσταση των ορθόδοξων πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά την περίοδο που ακολουθεί την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους μέχρι και την έναρξη των Βαλκανικών Πολέμων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους πληθυσμούς εκείνους της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μικράς Ασίας που αποτέλεσαν αντικείμενο διεκδίκησης από τον ελληνικό εθνικισμό.</p> <p>Οι ορθόδοξοι Οθωμανοί υπήκοοι ανήκαν, σύμφωνα με την οθωμανική έννομη τάξη, σε μια θρησκευτική κοινότητα αναγνωρισμένη από το οθωμανικό κράτος (ορθόδοξο μιλλέτ/Rum millet), ανεξάρτητα από την καταγωγή ή την μητρική τους</p>

	<p>γλώσσα, την γεωγραφική τους διασπορά ή την κοινωνική τους θέση και τελούσαν υπό την δικαιοδοσία του Ορθόδοξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Οι δραματικές αλλαγές που συντελούνται στην Οθωμανική Αυτοκρατορία κατά την παραπάνω περίοδο (Μεταρρυθμίσεις/Τανζιμάτ) σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο θα πυροδοτήσουν αντίστοιχες σημαντικές εξελίξεις στους κόλπους της Ορθόδοξης Κοινότητας της Αυτοκρατορίας, δημιουργώντας νέα κοινωνικά στρώματα αλλά και δρομολογώντας νέους ιδεολογικούς και πολιτικούς προσανατολισμούς. Τέλος, θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά για τους μηχανισμούς διάδοσης του ελληνικού εθνικισμού στους παραπάνω πληθυσμούς.</p> <p><i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 06 Σύγχρονη ιστορία</p>	<p>Προφορική Ιστορία: ερευνητικά ερωτήματα, πρακτικές εφαρμογές, θεωρητικοί στοχασμοί</p> <p>Το σεμινάριο αποτελεί εισαγωγή στα κεντρικά μεθοδολογικά και θεωρητικά ζητήματα της προφορικής ιστορίας: Πώς συγκροτήθηκε η προφορική ιστορία ως ιδιαίτερο γνωστικό πεδίο; Τι είναι αυτό που την κάνει διαφορετική; Ποια χαρακτηριστικά έχουν οι προφορικές μαρτυρίες ως ιστορικά τεκμήρια; Με ποιους τρόπους μπορούν να φωτίσουν την ιστορία του πρόσφατου παρελθόντος; Τι είδους προκλήσεις φέρνουν στο έργο των ιστορικών;</p> <p>Θα εστιάσουμε στη σχέση ανάμεσα στη μνήμη και την ιστορία, τη μνημονική διαδικασία ως πηγή της ταυτότητας, τη σχέση ανάμεσα στο ατομικό και το συλλογικό πεδίο, τις στρατηγικές της αφήγησης, την αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή/τριας και πληροφορητή/τριας.</p> <p>Βασικοί στόχοι είναι να εξοικειωθούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές: (α) με τη βασική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την προφορική ιστορία, (β) με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της έρευνας που χρησιμοποιεί την προφορική συνέντευξη ως βασική ιστορική πηγή.</p> <p>Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο σεμινάριο είναι (α) η επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Μεθοδολογικά προβλήματα ιστορίας», (β) η αναγνωστική ικανότητα στην αγγλική γλώσσα.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 125 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Το φαινόμενο του αγίου ως συνιστώσα για την ιστορία της Παλαιολόγειας εποχής (1261-1453).</p> <p>Το ιστορικό γίνεσθαι των δύο τελευταίων αιώνων του Βυζαντίου μέσα από τις αγιολογικές πηγές της εποχής, οι οποίες αποκαλύπτουν ιδεώδη και νοοτροπίες της ύστερης βυζαντινής κοινωνίας και μια ιδιάζουσα θέαση των γεγονότων τα οποία την συγκλόνισαν με τον τρόπο που τα βίωσαν οι άγιοι και τα κατέγραψαν οι βιογράφοι τους.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Περιβάλλοντα φτώχειας στην ελληνοβενετική Ανατολή</p> <p>Εξετάζονται το φαινόμενο της φτώχειας και οι μηχανισμοί αντιμετώπισής του κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη νεότερη εποχή στις κτήσεις της Βενετίας στον ελληνικό χώρο. Ειδικότερα, με αφετηρία τον δυτικό κόσμο, το ενδιαφέρον στη συνέχεια θα επικεντρωθεί στη Βενετία και τη βενετική επικράτεια της Ανατολής. Θα συζητηθεί η εννοιολόγηση του φαινομένου της φτώχειας, οι αιτίες του, η πρόσληψή του από τις κοινωνίες των υπό εξέταση περιοχών, ο τρόπος αντιμετώπισής του όπως επίσης η στάση μεμονωμένων κοινωνικών υποκειμένων και συλλογικοτήτων απέναντι στον φτωχό.</p> <p><i>Κ. Κωσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	<p>Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967</p> <p>Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφερθούν τρία δώρα εργαστήρια με αντικείμενο «Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ελληνική πολιτική, 1930-1945», υπό την επίβλεψη της Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.). <i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>

**Π 135 Νεότερη
Ελληνική Ιστορία**

**Η Ελλάδα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο: Κατοχή, Αντίσταση,
Απελευθέρωση**

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε μία από τις κεντρικές ιστορικές εμπειρίες του εικοστού αιώνα σε πλανητικό επίπεδο, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Το μάθημα θα προσεγγίσει τις συνθήκες στην κατεχόμενη Ελλάδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη υπό ναζιστική κατοχή Ευρώπη, καθώς και τις κοινωνικές αλλαγές που συνέβησαν στον ελληνικό χώρο κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Θα μελετηθούν η οικονομική αποδιάρθρωση και η πείνα, η πολιτική των κατοχικών δυνάμεων και η τρομοκρατία σε βάρος του άμαχου πληθυσμού, η εξόντωση των ελλήνων Εβραίων, το πολύπτυχο φαινόμενο του δωσιλογισμού, η ανάπτυξη του κινήματος της Αντίστασης, οι εμφύλιες συγκρούσεις στη διάρκεια της Κατοχής, τα Δεκεμβριανά και οι συνάφειες ανάμεσα στην περίοδο της Κατοχής και σε εκείνη του Εμφυλίου Πολέμου. Θα θιγούν επίσης ζητήματα που αφορούν τη θέση του πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης στη συλλογική μνήμη και τη δημόσια ιστορία. Στόχος του μαθήματος είναι προσφέρει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες βασικές γνώσεις για την περίοδο της Κατοχής και να τους εισαγάγει στην πλούσια σχετική βιβλιογραφία που έχει παραχθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες

Εαρινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ.	Αριθ.	-	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων - Ώρες
Π 11	Αρχαία		Υστεροκλασικοί και ελληνοιστικοί χρόνοι Μέρος Α': Από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β'. Μέρος Β': Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το πολιτικό τέλος του ελληνοιστικού κόσμου (336-30 π.Χ.). Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.
Π 12	Μεσαιωνική		Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5^{ος}-15^{ος} αι.) Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας-Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14 ^{ου} και ανάκαμψη του 15 ^{ου} αιώνα). Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες
Π 21	Βυζαντινή		Ιστορία του βυζαντινού κράτους 1081-1453. Η υστεροβυζαντινή εποχή προσεγγίζεται μέσα από τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Ο γεωγραφικός χώρος και τα γεγονότα-σταθμοί, η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, η Βυζαντινή κοινωνία στην εξελικτική της πορεία, οι κοινωνικές και εθνοτικές ομάδες στην Κωνσταντινούπολη των Κομνηνών και των Παλαιολόγων, η πολιτισμική ζωή και η βυζαντινή συλλογική ταυτότητα, ο αποκρυφισμός, οι αιρέσεις, η αστρολογία και οι ειδωλολατρικές εκφάνσεις, ο κρατικός μηχανισμός και τα αυλικά αξιώματα, η οικονομία. Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες.
Π 14	Νεότερη		Εισαγωγή στην ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989 Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάρρευση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη.

	<p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα).</i></p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</i></p>
<p>Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'</p>	<p>Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους (1830-1910)</p> <p>Το μάθημα εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στις κύριες πολιτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές εξελίξεις που σημάδεψαν τον πρώτο αιώνα της ζωής του ελληνικού κράτους, από την επίτευξη της ανεξαρτησίας του έως το 1910, οπότε εισέρχεται σε μια νέα φάση εσωτερικών και διεθνών συνθηκών. Εξετάζονται η συγκρότηση των πολιτικών δυνάμεων και του πολιτικού συστήματος, η διαμόρφωση των κοινωνικών σχέσεων και των κοινωνικών τάξεων, η ανάπτυξη των πόλεων και η εξέλιξη του αστικού δικτύου, η κοινωνική και παραγωγική λειτουργία του αγροτικού χώρου, οι βηματισμοί της ναυτιλίας και της βιομηχανίας, η ανάπτυξη των εκπαιδευτικών θεσμών, ο ρόλος της εθνικής ιδεολογίας και οι ευρύτερες ιδεολογικές ζυμώσεις της εποχής. Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο ευρωπαϊκό και το βαλκανικό πλαίσιο τους.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>

β) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

<p>Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'</p>	<p>Το μάθημα αποβλέπει στη μελέτη των βαθύτερων δομών της μεσαιωνικής Ιστορίας της Δ. Ευρώπης. Πρωταρχικό αντικείμενο μελέτης αποτελεί η διαδικασία αστικοποίησης του δυτικοευρωπαϊκού χώρου κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους και η προώθηση των εξουσιαστικών μηχανισμών από τους εκκλησιαστικούς φορείς στους αστικούς παράγοντες. Στο μάθημα επιχειρείται η διασύνδεση ανάμεσα στην κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αξιοποίηση των ιστορικών πληροφοριών, με στόχο την απόκτηση μιας σφαιρικής και σε βάθος γνωριμίας με τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα.</p> <p><i>Α. Κοφινάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'</p>	<p>Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13^{ος}-18^{ος} αι.)</p> <p>Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>

Π 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας II	<p>Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου τουρκικού κράτους (19^{ος} αι. -1946)</p> <p>Θα αναλυθούν κατά πρώτον οι διαδικασίες που οδήγησαν στην πορεία εκδυτικισμού και εκσυγχρονισμού της Αυτοκρατορίας μέσω των λεγομένων <i>Μεταρρυθμίσεων (Tanzimat)</i>, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία, την κοινωνία, την πολιτική, την ιδεολογία, το θεσμικό πλαίσιο, καθώς και την λογοτεχνία και την τέχνη. Τα παραπάνω συμβαίνουν σε συνδυασμό με την προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη και το δυτικοευρωπαϊκό κεφάλαιο. Στην συνέχεια θα δοθεί έμφαση στην θέση των μη μουσουλμάνων και στην γέννηση και διάδοση εθνικιστικών κινήματων, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Τα κινήματα αυτά οδήγησαν, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, στο τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και στην εμφάνιση του τουρκικού εθνικού κράτους (1923). Τέλος, θα εξετασθούν οι βασικές δομές του τουρκικού κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο που ονομάζεται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους»(1923-1946).</p> <p>Για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του μαθήματος συνιστάται η παρακολούθηση του μαθήματος με κωδικό Π 110.</p> <p><i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i></p>
Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου	<p>Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου</p> <p>Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁹

ΣΙ 54 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Ο δημόσιος και ο ιδιωτικός χώρος την εποχή της Μακεδονικής δυναστείας</p> <p>Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξεταστούν θέματα από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο των «πρωταγωνιστών» της εποχής, οι</p>
--------------------------------	--

⁹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>οποίοι συνέβαλαν στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της. Θα μελετηθούν επίσης ζητήματα σχετικά με τις κοινωνικές, θρησκευτικές, έμφυλες, επαγγελματικές κ.ά. ομάδες, τον ρόλο τους στην εξέλιξη της αυτοκρατορίας αλλά και με την αντιμετώπισή τους από την κεντρική εξουσία.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Το προπτυχιακό αυτό σεμινάριο προσφέρεται κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018. Θα εξεταστούν ιστορικές πηγές (γραμματειακές, νομικές και επιγραφικές) οι οποίες αφορούν τους θεσμούς, την πολιτική οργάνωση και τις κοινωνικές εξελίξεις στις ελληνικές πόλεις κατά τους Ρωμαϊκούς Χρόνους. Ειδικότερα θα μελετηθούν ζητήματα τα οποία αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) τη θέση της βουλής και της εκκλησίας του δήμου στην πολιτική ζωή των ελληνικών πόλεων υπό ρωμαϊκή κυριαρχία β) τις διάφορες αρχές που συγκροτούσαν τη διοικητική δομή των πόλεων αυτών γ) τη σημασία θεσμισμένων σωμάτων με επίκεντρο το γυμνάσιο (νέοι, γερουσία) και των ποικίλων ιδιωτικών συλλόγων δ) το φαινόμενο του ευεργετισμού και των αποδόσεων τιμών ως μέσων διαμόρφωσης της σχέσης μεταξύ διαφόρων πολιτικών και κοινωνικών ομάδων εντός της πόλεως ε) τη διάδοση των ρωμαϊκών πολιτικών δικαιωμάτων και την ενσωμάτωση των ιθνουσών ομάδων των ελληνικών πόλεων στη διοικητική και κοινωνική ιεραρχία του Ρωμαϊκού Κράτους <p><i>Νικόλαος Γιαννακόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 75 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Η βυζαντινή διπλωματία της Παλαιολόγειας εποχής (1261-1453)</p> <p>Η Παλαιολόγεια εποχή χαρακτηρίζεται από έντονη διπλωματική δραστηριότητα και υιοθέτηση δραστικών αλλαγών στον τρόπο διεξαγωγής της διπλωματίας. Ο ρόλος της διπλωματίας αυτήν την περίοδο αποδεικνύεται καιρίος αλλά και αρκετά περίπλοκος καθώς η διπλωματική πρακτική που υιοθετήθηκε κάτω από το βάρος των περιστάσεων απέκλινε καταφανώς από τη βυζαντινή διπλωματική δεοντολογία.</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου αυτού είναι η εξοικείωση των φοιτητών με χαρακτηριστικές πηγές της περιόδου, βυζαντινές και δυτικές, τη βασική για το θέμα βιβλιογραφία, ελληνική και ξενόγλωσση, καθώς και με τις μεθόδους και την τεχνική της επιστημονικής εργασίας</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Εκπαίδευση, πολιτισμικές δράσεις και συγκρότηση ταυτοτήτων στον ελληνοβενετικό κόσμο (13^{ος}-18^{ος} αι.).</p> <p>Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός του υπό τους Βενετούς ελληνικού χώρου και το πολιτισμικό περιβάλλον θα εξεταστούν σε σύνδεση με τις πολιτικές κατευθύνσεις της Βενετίας και ως παράγοντες διαμόρφωσης αυτοπροσδιορισμών, ετερότητας και ιδεολογικών θέσεων στην κοινωνία της ελληνοβενετικής Ανατολής.</p> <p><i>A. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 102 Αρχαιακές Πηγές και Έρευνα</p>	<p>Αρχαιακές Πηγές και Έρευνα</p> <p>Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα επικεντρωθεί στην αξιοποίηση των ιστορικών στοιχείων που προέρχονται από τα Ιστορικά Αρχαία. Οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν, κατ' αρχάς, με την ανάγνωση πηγών, με την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τη λειτουργία των Αρχαίων. Σε δεύτερη φάση, θα εντρυφήσουν για 30 συνολικά ώρες (μία εβδομάδα πέντε εργασίμων ημερών) σε Ιστορικά Αρχαία της Αθήνας όπου, υπό την επίβλεψη της διδάσκουσας και των εκεί ιστορικών και αρχαιονόμων, θα ασχοληθούν με ταξινομητικές αρχαιακές εργασίες και με αρχαιακή καταλογογράφηση. Στο τέλος, θα προβούν στη συγγραφή σεμιναριακής εργασίας στη βάση του αρχαιακού υλικού που διεξήλθαν.</p> <p><i>M. Ευθυμίου, 3 ώρες</i> (με τη συνεπικουρία του μέλους Ε.ΔΙ.Π του Τμήματός μας Χ. Μπαλή)</p>
<p>ΣΙ 223 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Οι επιστήμες στον ελληνικό χώρο, 17^{ος} – 19^{ος} αι.</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι να μελετήσει την ιστορική διαμόρφωση της επιστημονικής σκέψης και πρακτικής σε έναν χώρο, όπως ο ελληνικός, αλλά και ο ευρύτερος βαλκανικός και ο χώρος της ανατολικής Μεσογείου, που βρισκόταν στην περιφέρεια των επιστημονικών εξελίξεων των νεότερων χρόνων. Στη βάση της πλούσιας βιβλιογραφίας για τον νεοελληνικό διαφωτισμό, αλλά και επιστημονικών και φιλοσοφικών κειμένων της περιόδου, θα διερευνηθούν η σχέση μεταξύ ελληνικού επιστημονικού στοχασμού και επιστημονικών ρευμάτων στον ευρωπαϊκό χώρο, οι τρόποι οικειοποίησης και διάχυσης των επιστημονικών ιδεών, η κοινωνική υποδοχή της επιστημονικής και τεχνικής καινοτομίας, καθώς και το κοινωνικό και ιδεολογικό υπόβαθρο των επιστημονικών διαμαχών στον ελληνικό χώρο σε μια περίοδο διαμόρφωσης της σύγχρονης ιδέας της επιστήμης.</p> <p><i>B. Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 146 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ιδεολογία, νοοτροπίες και πολιτιστικές πρακτικές στον 19^ο αιώνα</p> <p>Το σεμινάριο επιχειρεί να προσεγγίσει έναν ολόκληρο κόσμο που συνήθως η ιστοριογραφία αφήνει έξω από την προβληματική της. Πως στρώνανε το μεσημεριανό τους τραπέζι οι άνθρωποι του 19^{ου} αιώνα; Πότε οι Αθηναίοι αγόραζαν πιάνο για το σπίτι τους; Πως ένας κάτοικος ενός μικρού χωριού στον 19^ο αιώνα μέτραγε το χρόνο; Τι σήμαιναν οι ετοιμασίες για ένα γάμο; Πως αντιμετώπιζε ένας απόφοιτος του Γυμνασίου την αρχαίζουσα γλώσσα των πανεπιστημιακών παραδόσεων; Μέσα από αρχειακές μαρτυρίες, αυτοβιογραφικά και λογοτεχνικά κείμενα στο σεμινάριο θα επιχειρήσουμε να μελετήσουμε ζητήματα που αφορούν τη σχέση ιδεολογίας και νοοτροπιών, καθημερινής ζωής και πολιτιστικών πρακτικών σε έναν αιώνα διαρκών ιδεολογικών μετατοπίσεων και κοινωνικών μετασχηματισμών.</p> <p><i>Εν. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ελληνική συνταγματική ιστορία: 20ός αιώνας</p> <p>Εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στην ελληνική ιστορία του 20ού αιώνα. Δίνεται έμφαση στην εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στις ευρωπαϊκές χώρες, στις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του 1911, 1927, 1952 και 1975, στις προτάσεις αναθεώρησης του Συντάγματος, καθώς και στην επιρροή των δύο διχασμών (Εθνικός Διχασμός και εμφύλιος πόλεμος) που συγκροτούν την ελληνική «κρίση των θεσμών» του 1915-1974.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>
<p>B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</p>	
<p>ΠΙ 89 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.</p> <p><i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i></p>

<p>Π 91 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική</p> <p>Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική ως επιστήμη βοηθητική της Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η εισαγωγή του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι εκδότριες αρχές, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της αύξησης της παραγωγής νομίσματος.</p> <p><i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 118 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως</p>	<p>Λαϊκά εξεγερτικά κινήματα στην Ευρώπη του ύστερου Μεσαίωνα (12^{ος} -15^{ος} αιώνας)</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση μιας σφαιρικής αντίληψης των βασικών πτυχών της κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής ιστορίας των μεσαιωνικών κοινωνιών μέσα από την εμβάθυνση στις κοινωνικές συγκρούσεις που αναπτύχθηκαν στο εσωτερικό τους. Έμφαση δίνεται στις κοινωνικές εκρήξεις τις οποίες ανέδειξε η γενικευμένη κρίση του φεουδαλισμού στον 14^ο και 15^ο αιώνα. Συγχρόνως θα μελετηθούν ευρύτερα φαινόμενα κοινωνικού ανταγωνισμού μεταξύ των ελίτ και των υπάλληλων στρωμάτων και ο τρόπος με τον οποίο επέδρασαν στην πολιτική συγκρότηση κυρίως στις πόλεις της Βόρειας Ιταλίας, της Φλάνδρας και της Αγγλίας.</p> <p><i>Οι διδάσκοντες θα ανακοινωθούν, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 213 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Η γυναίκα στο Βυζάντιο</p> <p>Μελετώνται ο ρόλος και η θέση της γυναίκας στην κοινωνία, την οικονομία αλλά και την πολιτειακή και πολιτική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή. Εξετάζονται η νομική θέση της γυναίκας σε σχέση με την κοινωνική πρακτική, η παρουσία και η δράση της στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή της αυτοκρατορίας, όπως και το φαινόμενο της άσκησης εξουσίας από γυναίκες. Γίνεται ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών της εποχής.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Η Επανάσταση του 1821</p> <p>Αντιμετώπιση των κεντρικών πολιτικών, κοινωνικών και ιδεολογικών παραμέτρων και διεργασιών που, παράλληλα με τα πολεμικά γεγονότα, χαρακτήρισαν την Ελληνική Επανάσταση.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>

Π 120 Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ (7^{ος}-14^{ος} αι.)

Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει βασικά στοιχεία για την ιστορία του αραβοϊσλαμικού κόσμου από την εμφάνιση του Ισλάμ (7^{ος} αι.) ως την γέννηση του Οθωμανικού Κράτους (τέλη 13^{ου} αι.). Επισημαίνεται ότι πολλά στοιχεία του αραβοϊσλαμικού πολιτισμού θα υιοθετηθούν από τους τουρκικούς λαούς μετά τον εξισλαμισμό τους, ο οποίος είχε σχεδόν ολοκληρωθεί στις αρχές του 11^{ου} αιώνα. Τα στοιχεία αυτά θα διαδοθούν αργότερα από τους Οθωμανούς και σε άλλες περιοχές, όπως η Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Θα εξετασθούν κυρίως η κατάσταση στην Αραβική Χερσόνησο πριν από την γέννηση του Ισλάμ, οι παράγοντες που οδήγησαν στην εμφάνιση και διάδοση της νέας θρησκείας, οι μουσουλμανικές κατακτήσεις και οι συνέπειές τους, το Ισλάμ ως θρησκεία, ο θεσμός του Χαλιφάτου, το ισλαμικό δίκαιο, η αραβοϊσλαμική κοινωνία και οι εξελίξεις που αυτή γνώρισε, ο αραβοϊσλαμικός πολιτισμός και οι πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις που τον διαμόρφωσαν, η καλλιέργεια των επιστημών στον αραβοϊσλαμικό κόσμο, καθώς και η αραβοϊσλαμική λογοτεχνία σε αραβική, περσική και τουρκικές γλώσσες. Τέλος, θα γίνει εκτεταμένη αναφορά στις συνθήκες που οδήγησαν στον πολιτικό κατακερματισμό του αραβοϊσλαμικού κόσμου από τον 10^ο αιώνα και εξής και στην εμφάνιση και τον ρόλο των τουρκικών λαών στην πολιτική κονίστρα της Μέσης Ανατολής μέχρι και τον 14^ο αιώνα.

Το μάθημα συμβάλλει στην κατανόηση παραμέτρων του υποχρεωτικού μαθήματος κατεύθυνσης υπό στοιχ. Π 24.

Π. Κονόρτας, 3 ώρες

Π 109 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Οθωμανική Ιστορία και Οθωμανική Παλαιογραφία

Βασικός εκπαιδευτικός-μαθησιακός στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τις διάφορες πηγές της Οθωμανικής Ιστορίας και τη μεθοδολογία που εφαρμόζεται στη προσέγγισή τους. Οι πηγές εξετάζονται ανά κατηγορία: πρωτογενείς-δευτερογενείς, δημοσιευμένες-ανέκδοτες καθώς και βάσει της εθνοτικής και θρησκευτικής προέλευσής τους. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην παρουσίαση των ειδών των οθωμανικών πηγών που σώζονται σε αρχεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Τουρκία, Βουλγαρία, Αίγυπτος). Στο αντικείμενο διδασκαλίας εντάσσονται επίσης οι ιστορίες και οι χρονογραφίες που συντέθηκαν από το μουσουλμανικό ή/και τουρκικό στοιχείο της Αυτοκρατορίας. Ως προς τη μεθοδολογία, εξετάζεται ο τρόπος προσέγγισης της κάθε πηγής, η καταγραφή των ποσοτικών ή ποιοτικών δεδομένων, η ανάλυση και σύνθεση των τεκμηρίων και η πορεία προς την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων (διασταύρωση και αξιολόγηση πηγών). Οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν σε ασκήσεις τεκμηρίωσης και ανάλυσης επιλεγμένων οθωμανικών

	<p>πηγών μεταφρασμένων στην Ελληνική, ώστε να αναπτύξουν τη σχετική ερευνητική δεξιότητα. Οι οθωμανικές πηγές είναι βασικές για την έρευνα της Νεοελληνικής και της Βαλκανικής Ιστορίας.</p> <p>Οι διδάσκοντες θα ανακοινωθούν, 3 ώρες</p>
<p>Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας</p> <p>Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας κατά κύριο λόγο της παιδικής ηλικίας αλλά ευρύτερα και της νεότητας στην Ευρώπη (προπάντων στην βόρεια, την βορειοδυτική και την δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18^ο αιώνα μέχρι την μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρόωμη νεότερη και την μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο της κατηγορίας «παιδική ηλικία», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλικών, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 126 Ιστορία της εκπαίδευσης</p>	<p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19^ο και 20^ό αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στη συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p> <p>Στο μάθημα προσφέρει τρίωρη διδασκαλία η Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.), η οποία συνεργάζεται και στην πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ξεναγήσεων.</p> <p><i>Εν. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19^{ος}- 20^{ός} αιώνας)</p>	<p>Εισαγωγή στην πολιτική και διπλωματική ιστορία των κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου (Βουλγαρία, Ρουμανία, πρώην Γιουγκοσλαβικές χώρες, Αλβανία) κατά τον 19^ο και τον 20^ό αιώνα μέχρι το 1999. Αντικείμενο των παραδόσεων θα αποτελέσει η επισκόπηση των κύριων πολιτικών και διπλωματικών εξελίξεων της Βαλκανικής από την εθνογένεση των λαών της περιοχής έως</p>

την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού και τον πόλεμο του Κοσόβου. Αρχικά, θα εξεταστούν η συγκρότηση των εθνικών ταυτοτήτων και οι εθνικοαπελευθερωτικές επαναστάσεις, οι κύριες πολιτειακές παράμετροι των νέων εθνικών κρατών και οι αλληλοσυγκρουόμενοι εθνικισμοί. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί η μετεξέλιξη των βαλκανικών κρατών στον Μεσοπόλεμο, οι βασιλικές δικτατορίες και το ρεύμα του ρεβιζιονισμού. Τέλος, θα συζητηθεί η δομή των σοσιαλιστικών καθεστώτων (με έμφαση στην ιδιοτυπία της Γιουγκοσλαβίας) και οι παράγοντες που οδήγησαν στην πτώση τους καθώς και οι πόλεμοι της Γιουγκοσλαβικής διαδοχής.

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες,

Π 06 Σύγχρονη Ιστορία

Εισαγωγή στην κοινωνική ιστορία: έννοιες, μέθοδοι, προβληματισμοί

Πώς διαμορφώνεται η ζωή των απλών ανθρώπων; Πώς συγκροτείται και πώς μεταβάλλεται μέσα στον ιστορικό χρόνο η εμπειρία διάφορων κοινωνικών ομάδων, οι προσδοκίες και οι φόβοι τους; Μέσα από ποιες πρακτικές αναπτύσσουν τη σχέση τους με την εργασία, την εκπαίδευση, την πολιτική; Πώς συνδέονται οι δημόσιες και οι ιδιωτικές εκδηλώσεις τους με την ιστορική συγκυρία; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που έθεσαν οι ιστορικοί, καθώς μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους από τους θεσμούς και τις πολιτικές αρχηγεσίες προς τις κοινωνικές ομάδες οι οποίες δεν ανήκαν στα ηγετικά στρώματα των κοινωνιών. Επρόκειτο για μία διαφορετική οπτική γωνία, ένα βλέμμα που θα αφηγούνταν την ιστορία «από τα κάτω». Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές θεματικές περιοχές και τις πηγές της κοινωνικής ιστορίας, να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους έχουν εξελιχθεί τα ιστοριογραφικά ερωτήματα στο πλαίσιο αυτής της οπτικής και να προσεγγίσουν κατηγορίες όπως «κοινωνική τάξη», «φύλο», «φυλή», μέσα από τις οποίες η κοινωνική ιστορία αναλύει τις περιοχές που μελετά.

Στην πορεία του μαθήματος θα συζητηθούν ορισμένες βασικές συμβολές αφενός από το χώρο της διεθνούς ιστοριογραφίας, αφετέρου από το χώρο της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ώστε να σχηματιστεί μια ευρύτερη εικόνα των εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο και των τρόπων με τους οποίους η ελληνική ιστοριογραφία συνομιλεί μαζί τους.

Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες

Κ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. – Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες
<p>ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας</p>	<p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές.</p> <p>Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης συζητώνται στοιχεία αρχαιολογικής δεοντολογίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και ζητήματα όπως η σημασία της αρχαιολογίας και η αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου.</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους <i>η-Τάξη: ARCH284 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</i></p> <p><i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).</p> <p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο προαιρετικό εργαστήριο στην αρχαιολογική περιγραφή, που διεξάγεται υπό την επίβλεψη της Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH441 (εικόνες, σημειώσεις, ανακοινώσεις)</i></p> <p><i>Π. Βαλαβάνης, Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'</p>	<p>Αρχαιολογία και Τέχνη της Πρωτοβυζαντινής Περιόδου (4^{ος} – 7^{ος} αι. μ.Χ.)</p> <p>Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας: από την ιστορία της Χριστιανικής τέχνης του 19^{ου} αι. στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του 21^{ου} αι. Μελέτη της κοσμικής και εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής, της αρχιτεκτονικής</p>

	<p>γλυπτικής και της μικροτεχνίας της πρωτοβυζαντινής περιόδου (4^{ος} – 7^{ος} αι. μ.Χ.).</p> <p>η-Τάξη: ARCH272</p> <p>Π. Πετρίδης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'</p>	<p>Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15^{ος}-16^{ος} αι.).</p> <p>Με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14^ο αιώνα, εξετάζονται η Ζωγραφική, Γλυπτική και Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15^ο και 16^ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του Leon Battista Alberti (<i>Della Pittura</i>, Φλωρεντία 1436) και του Leonardo da Vinci (<i>Trattato della Pittura</i>, Παρίσι 1651).</p> <p>Η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)</p> <p>Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες</p>

<p>Β) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ</p>	
<p>ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p> <p>Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής από την ύστερη 3^η έως και πρώιμη 1^η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), την Συροπαλαιστίνη (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Μέσο και Νέο Βασίλειο). Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhiyawa, Keftiu, Tanaja).</p> <p>Η-Τάξη: ARCH275</p> <p>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Α. Θεωρία της αρχαιολογικής επιστήμης: Κύρια ρεύματα και σχολές</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις κυριότερες κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης, όπως η Ιστορία του Πολιτισμού, η Νέα ή Διαδικαστική Αρχαιολογία, η Μεταδιαδικαστική Αρχαιολογία και οι τρέχουσες νέο-υλιστικές τάσεις. Το μάθημα εξετάζει επίσης τη συμβολή φιλοσοφικών ρευμάτων, όπως ο θετικισμός, ο εξελικτικισμός, ο μαρξισμός και η φαινομενολογία στην αρχαιολογική έρευνα. Στόχος του</p>

μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου, μέσα στο οποίο εγγράφεται κάθε είδος αρχαιολογικής έρευνας. Η πραγμάτευση θεωρητικών ζητημάτων στηρίζεται σε ενδεικτικά παραδείγματα κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά από το προϊστορικό Αιγαίο.

Η-Τάξη: ARCH 325

Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες

Β. Αρχαία ελληνική ναοδομία

Εξετάζονται οι ναοί και τα ιερά της Ελλάδας από το 600 π.Χ. έως τον 1^ο αιώνα π.Χ. Γίνεται επισκόπηση των συστατικών των ιερών και αποτυπώνεται με τρόπο συστηματικό η εξέλιξη του δωρικού και του ιωνικού ρυθμού. Θίγεται το ζήτημα της οργάνωσης του ιερού, της σημασίας του αρχαίου ελληνικού ναού ως προϊόντος σχεδίασης και των οργανικών λεπτομερειών. Το μάθημα εμπλουτίζεται με διαλέξεις αρχιτεκτόνων.

Η-Τάξη: ARCH336

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες

Γ. Όψεις της βυζαντινής μικροτεχνίας (4^{ος}-15^{ος} αι.)

Το μάθημα εμβαθύνει στις σημαντικότερες εκφάνσεις της βυζαντινής μικροτεχνίας και τις εξετάζει από τη σκοπιά των υλικών καταλοίπων και της τεχνολογίας παραγωγής: ζωγραφική μικρής κλίμακας (φορητές εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα), υφαντική και κεντητική πολυτελών υφασμάτων, μεταλλοτεχνία, μικρογλυπτική (ελεφαντοστά, στεατίτες, ημιπολύτιμοι λίθοι) και κεραμική.

Η-Τάξη: ARCH 609

Π. Πετρίδης, Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Δ. Η Τεχνοκριτική στη Νεοελληνική τέχνη (19^{ος}-20^{ός} αι.)

Παρουσιάζονται ενδεικτικές περιπτώσεις τεχνοκριτικής στη νεοελληνική τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, σχέδιο). Μελετάται η φυσιογνωμία της τεχνοκριτικής στη νεότερη Ελλάδα, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στη λογοτεχνίζουσα, πιο ερασιτεχνική και στην επιστημονική, περισσότερο συστηματική άσκηση του τεχνοκριτικού λόγου, με συγκεκριμένες αναφορές σε τεχνοκρίτες. Προσεγγίζονται περιοδικά και εφημερίδες με μόνιμες ή περιστασιακές στήλες τεχνοκριτικής.

Η-Τάξη: ARCH505

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'

Οι παλαιολιθικές και νεολιθικές κοινωνίες

Η εμφάνιση του ανθρώπου στην Αφρική και η παραγωγή των πρώτων λίθινων εργαλείων γύρω στα 2,5 εκ. χρόνια π.Χ.

	<p>σηματοδοτούν την αρχή της Παλαιολιθικής εποχής που χαρακτηρίζεται από την σύσταση των πρώτων ανθρωπίνων ομάδων και την οργάνωση και λειτουργία των πρώτων κοινωνιών. Το τέλος της Παλαιολιθικής επέρχεται με την τήξη των παγετώνων, την άνοδο της θερμοκρασίας και τη βελτίωση του κλίματος. Κατά τη Νεολιθική εποχή που ακολουθεί και διαρκεί έως την 3^η χιλιετία π. Χ. η μόνιμη εγκατάσταση και η εξημέρωση των φυτών και των ζώων αναδεικνύουν ένα νέο τρόπο ζωής και νέες σχέσεις με τον περιβάλλοντα χώρο. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των κοινωνιών των κυνηγών-τροφοσυλλεκτών της Παλαιολιθικής, του φαινομένου της Νεολιθικοποίησης όπως αυτό εμφανίζεται στην Εγγύς Ανατολή, και των αγροκτηνοτροφικών κοινωνιών της Νεολιθικής στο ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο της Ανατολικής Μεσογείου με έμφαση στον υλικοτεχνικό πολιτισμό καθώς και στα ιδεολογικά συστήματα της εποχής.</p> <p>Το μάθημα εμπλουτίζεται με εκπαιδευτική εκδρομή και προβολή ντοκυμαντέρ.</p> <p><i>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες</i></p>
<p>IA 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο και το τέλος του αρχαίου κόσμου. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών.</p> <p>Επίσκεψη στη Ρωμαϊκή Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Για την κατανόηση του μαθήματος σκόπιμη είναι η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12: Κλασική Αρχαιολογία Β'.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH274 (βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και κείμενα για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στο προσφερόμενο εγχειρίδιο)</i></p> <p><i>Στ. Κατάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>IA 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής Περίόδου</p>	<p>Αρχαιολογία και τέχνη της Μεταβυζαντινής περιόδου (1453-αρχές 19^{ου} αι.)</p> <p>Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453 μέχρι τις αρχές του 19^{ου} αιώνα, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου στις περιοχές του ελλαδικού χώρου</p>

υπό οθωμανική και λατινική κυριαρχία. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική σε λίθο και ξύλο, η μνημειακή ζωγραφική, τα φορητά έργα τέχνης (εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα, έργα μεταλλοτεχνίας και κεντητικής) και η κεραμική.

Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Αττικής .

η-Τάξη: ARCH649

Γ. Πάλλης, 3 ώρες

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹⁰

ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία

Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική Ελλάδα και η γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου

Συζητείται η αρχή και ο χαρακτήρας της Μέσης Εποχής του Χαλκού, η κατανομή των θέσεων, η οικιστική και η ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική, η οικονομία και η οργάνωση της κοινωνίας.

Διερευνάται η μετάβαση προς την Ύστερη Χαλκοκρατία, η εξελικτική πορεία, οι δυναμικές και οι διεργασίες που συνέβαλαν στην ανάδυση του Μυκηναϊκού πολιτισμού.

Η-Τάξη: ARCH147

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

ΣΑ 15 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών

Χρόνια Κρίσης: Το Τέλος της Ύστερη Εποχής του Χαλκού στην Ανατολική Μεσόγειο.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξετάσουμε την πολιτική, κοινωνική και οικονομική οργάνωση των ανακτορικών κέντρων της Ανατολικής Μεσόγειου (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Αίγυπτος) κατά τον 13^ο αιώνα. Θα μελετήσουμε επίσης την περίοδο που ακολούθησε την κατάρρευσή τους (12^{ος} – 8^{ος} αι.).

η-Τάξη: ARCH639

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία

Κριτική (επαν-)ερμηνεία των προϊστορικών ταφικών δεδομένων

Τα ταφικά σύνολα αντιμετωπίζονται ποικιλότροπα από την αρχαιολογική έρευνα: Π.χ. ως κλειστά σύνολα και άρα σημαντικά για την τυπολογία τεχνέργων και τη χρονολόγησή τους, ως

¹⁰ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>ενδεικτικά της ταυτότητας και της κοινωνικής θέσης των νεκρών, ως πηγές πληροφόρησης για τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων του παρελθόντος, ως δείγματα μεταφυσικών πεποιθήσεων, αλλά και γενικότερα συλλογικών αντιλήψεων για τον κόσμο και τη λειτουργία της κοινωνίας. Το σεμινάριο χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος συζητούνται οι κυριότερες θεωρητικές και ερμηνευτικές κατευθύνσεις της έρευνας. Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/-τριες καλούνται να εφαρμόσουν τις παραπάνω κατευθύνσεις, επανερμηνεύοντας τα ευρήματα της ανασκαφής ενός προϊστορικού νεκροταφείου της επιλογής τους. Υποχρεωτική η εκπόνηση σειράς σύντομων γραπτών εργασιών και η παρουσίασή τους.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH324</i></p> <p><i>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές στη μελέτη της κλασικής τέχνης</p> <p>Το σεμινάριο βοηθά τους/τις φοιτητές/-τριες να εμπεδώσουν τα μεθοδολογικά εργαλεία που απαιτούνται για τη μελέτη της κλασικής τέχνης. Ως κομμάτι της κλασικής αρχαιολογίας, η μελέτη της ελληνορωμαϊκής τέχνης προϋποθέτει εξειδικευμένα ερευνητικά εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από την ιστορία και την ιστορία της τέχνης, με την συνεπικουρία και άλλων επιστημονικών κλάδων, όπως η κοινωνική ανθρωπολογία, η φιλοσοφία, η ψυχανάλυση και η ιστορία των ιδεών. Μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, στο σεμινάριο επιχειρείται η ανάλυση ευρύτερων ερευνητικών ζητημάτων που αφορούν την κατανόηση, ερμηνεία, απόλαυση και διδασκαλία της κλασικής τέχνης.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH562</i></p> <p><i>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 182 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Η αρχιτεκτονική στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελλαδικού χώρου (13^{ος}-17^{ος} αι.): οχυρώσεις, δημόσια κτήρια, κατοικίες και ναοδομία</p> <p>Η Δ' Σταυροφορία είχε ως συνέπεια την κατάκτηση μεγάλων περιοχών της ηπειρωτικής Ελλάδας και των περισσότερων νησιών από Φράγκους, Βενετούς, Γενουάτες και άλλους δυτικούς. Οι νέοι κυρίαρχοι εισήγαγαν στα κρατίδια που ίδρυσαν την αρχιτεκτονική των πατριδών τους, οικοδομώντας οχυρώσεις, δημόσια κτίρια, ανάκτορα, εκκλησίες και μονές. Μέσα από τη μελέτη των σωζόμενων μνημείων, το σεμινάριο θα εξετάσει τα χαρακτηριστικά αυτού του κεφαλαίου της αρχιτεκτονικής στον ελλαδικό χώρο και τον βαθμό της αλληλεπίδρασής της με τη σύγχρονη</p>

	<p>υστεροβυζαντινή και μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική, την οποία εξακολούθησε να καλλιεργεί ο γηγενής πληθυσμός. Προαιρετικές επισκέψεις στα βενετικά μνημεία της Χαλκίδας και σε φραγκικά και βενετικά μνημεία της Πελοποννήσου. <i>Η-Τάξη: ARCH650</i> <i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Καλλιτέχνες και τάσεις στη Σύγχρονη Τέχνη Το σεμινάριο εξετάζει καλλιτέχνες και κατευθύνσεις των εικαστικών κινήματων του 20ού αιώνα στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ έως τη δεκαετία του 1990. <i>Η-Τάξη: ARCH444</i> <i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i></p>

<p>ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ</p>	
<p>ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται όλες οι πτυχές του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο νησιωτικό Αιγαίο κατά την 3^η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις Κυκλάδες, γίνονται όμως αναφορές και σε γειτονικές περιοχές (Βορειοανατολικό Αιγαίο, Μικρασιατικά παράλια, Αττική-Εύβοια, Βόρεια Κρήτη) για την καλύτερη κατανόηση των στενών σχέσεων και των έντονων αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο μεταξύ των διαφόρων περιοχών του Αιγαίου. Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους. <i>Η-Τάξη: ARCH170 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</i> <i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Προϊστορία της Κύπρου Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική</p>

	<p>Μεσόγειο κατά την εποχή αυτή.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH132</i></p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 150 Αρχαιολογία και Αρχαιομετρία</p>	<p>Παραγωγή και διακίνηση αρχαίας κεραμικής: αρχαιολογικές και αρχαιομετρικές προσεγγίσεις</p> <p>Η κεραμική είναι ένα σύνθετο ανθρωπογενές υλικό με παραμέτρους που σχετίζονται τόσο με την ιδιοσυστασία του (πρώτες ύλες, τεχνικές, τεχνολογία κατασκευής) όσο και με το κοινωνικό πλαίσιο κατασκευής και χρήσης του (οργάνωση και διακίνηση της παραγωγής, θέση του κεραμέα στον κοινωνικό ιστό). Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της κεραμικής τεχνολογίας και οι αναλυτικές μέθοδοι (πετρογραφία, χημική ανάλυση, ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σάρωσης) που εφαρμόζονται για τη διερεύνηση της προέλευσης και της τεχνολογίας κατασκευής της αρχαίας κεραμικής, και εξετάζονται μελέτες περιπτώσεων διαφόρων περιόδων.</p> <p>Εκτός από τις παραδόσεις στο αμφιθέατρο, το μάθημα περιλαμβάνει πρακτικές ασκήσεις σε πετρογραφικό μικροσκόπιο, που θα γίνουν στο Εργαστήριο Ορυκτολογίας και Πετρολογίας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, με την επίβλεψη του Επικ. Καθηγ. Ορυκτολογίας και Πετρολογίας κ. Παναγιώτη Πομώνη και της γεωαρχαιολόγου Δρ. Ελένης Νοδάρου, διευθύντριας του Εργαστηρίου Πετρογραφίας του INSTAPEC.</p> <p>Λόγω του συγκεκριμένου αριθμού μικροσκοπιών στο εργαστήριο, το μάθημα θα γίνει για περιορισμένο αριθμό φοιτητών, και θα τηρηθεί αυστηρή σειρά προτεραιότητας με βάση τις δηλώσεις ενδιαφέροντος που θα γίνουν στην πρώτη παράδοση του μαθήματος.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH579 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</i></p> <p><i>Γ. Παπαδάτος,</i></p> <p><i>Π. Πετρίδης,</i></p> <p><i>Π. Πομώνης,</i></p> <p><i>Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες</i></p>

ΙΑ 203

Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές

Στο μάθημα συζητούνται θεωρητικά ζητήματα δεοντολογίας και μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας, καθώς και ζητήματα ορολογίας και μετάφρασης.

Παρουσιάζονται πρακτικοί τρόποι ταξινόμησης, καταγραφής, περιγραφής και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού. Συζητούνται θέματα μεθοδολογίας για τη σύνταξη επιστημονικής εργασίας ή δημοσίευσης. Γίνεται αναφορά σε υλικά και τεχνικές με έμφαση στην κεραμική στο Προϊστορικό Αιγαίο.

Η-Τάξη: ARCH283 (κείμενα, διαφάνειες)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

ΙΑ 64

Κλασική
Αρχαιολογία

Αττικά μελανόμορφα αγγεία

Παρουσιάζονται και σχολιάζονται οι τεχνικές κατασκευής, τα σχήματα, οι χρήσεις, το εμπόριο και η εικονογραφία των αττικών μελανόμορφων αγγείων, που παράγονταν σε μεγάλες ποσότητες και εξάγονταν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Παρακολουθώντας χρονολογικά το έργο των σημαντικότερων αγγειογράφων και των εργαστηρίων τους, διερευνώνται οι βασικοί εικονογραφικοί κύκλοι, οι μέθοδοι της εικαστικής αφήγησης καθώς η σχέση των παραστάσεων με τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες της αρχαϊκής εποχής.

Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Συλλογή Αγγείων) και πρακτική άσκηση-εργαστήριο στο Μουσείο του Τμήματός μας.

Η-Τάξη: ARCH418 (πρόγραμμα, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

ΙΑ 146 Βυζαντινή
Αρχαιολογία

Πρωτοβυζαντινή κεραμική

Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της διακίνησης της βυζαντινής κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής.

Το μάθημα θα διεξαχθεί στους χώρους του Πανεπιστημίου και του Κέντρου Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής (KMNK), με τη συνεργασία του Ν. Λιάρου, Αρχαιολόγου-Κεραμίστα, Επιμελητή του KMNK. Με στόχο τη βιωματική προσέγγιση της κεραμικής θα λειτουργήσει εργαστήριο κατασκευής και ψησίματος κεραμικών: οι φοιτητές/-τριες θα κατασκευάσουν και θα διακοσμήσουν αγγεία και άλλα αντικείμενα από πηλό που θα ψηθούν σε κλίβανο κατασκευασμένο

	<p>από τους ίδιους.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH466</i></p> <p><i>Π. Πετρίδης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19^{ος}-20^{ός} αι.</p> <p>Εξετάζονται η διδασκαλία του μαθήματος της χαρακτικής στο Βασιλικό Πολυτεχνείο και στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, οι καθηγητές και οι μαθητές. Μελετώνται χαρακτές και καλλιτέχνες που επιδόθηκαν στη χαρακτική, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στον βιοτέχνη και στον καλλιτέχνη χαρακτή, αναλύονται χαρακτηριστικά έργα και προβάλλονται συμμετοχές τους σε καλλιτεχνικές εκθέσεις, μνημονεύεται ο εφαρμοσμένος ρόλος της χαρακτικής, αναδεικνύεται η σύνδεσή της με την τυπογραφία κατά τον 19^ο αιώνα, ερευνώνται η απήχηση των θεμάτων της στις κοινωνικές τάξεις και ο ρόλος της στη διαμόρφωση της ιστορικής πραγματικότητας. Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και αιθουσών τέχνης, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων χαρακτών. Εργασίες προαιρετικές.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH422</i></p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 106 Μουσειολογία</p>	<p>Εισαγωγή στη Μουσειολογία</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τον διεπιστημονικό κλάδο της Μουσειολογίας, ο οποίος μελετά την ιστορία και θεωρία των μουσείων και των συλλογών.</p> <p>Το μάθημα αναζητά απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Πώς ορίζουμε το μουσείο, το μουσειακό αντικείμενο, τη συλλογή; Ποιες οι αξίες και οι σύγχρονες προκλήσεις των μουσείων; Ποιο το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους στην Ελλάδα και διεθνώς; Ποια τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαφορετικών τύπων μουσείων. Ποια η ιστορία των μουσείων; Ποια η σχέση τους με τους επισκέπτες και ευρύτερα την κοινωνία;</p> <p>Η διδασκαλία βασίζεται στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων για ποικίλα θέματα μουσειακής θεωρίας και πρακτικής, και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH442</i></p> <p><i>Μ. Μούλιον, 3 ώρες</i></p>

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. – Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ώρες
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	<p>Το Προϊστορικό Αιγαίο.</p> <p>Γενική επισκόπηση της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού. Εξετάζονται ανά περίοδο οι κυριότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού: η οικιστική και η ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική, η λιθοτεχνία, η ειδωλοπλαστική, η μικροτεχνία. Περιγράφονται η οικονομία και η οργάνωση της κοινωνίας και επιχειρείται η ανασύσταση της καθημερινής ζωής.</p> <p><i>Η-Τάξη:</i> ARCH166 (αναλυτικές σημειώσεις, διαφάνειες, βιβλιογραφία)</p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες</i></p>
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	<p>Μινωική Αρχαιολογία</p> <p>Εξετάζονται όλες οι περίοδοι ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά.), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.</p> <p><i>Η-Τάξη:</i> ARCH146 & ARCH173 (σημειώσεις, εικόνες, βιβλιογραφία).</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα)</i></p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω)</i></p>
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	<p>Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (480 π.Χ. – 1^{ος} αι. π.Χ.)</p> <p>Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο. Συνολική θεώρηση της τέχνης με έμφαση στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Στάδια εξέλιξης και βασικοί χαρακτήρες. Προβλήματα της έρευνας.</p> <p>Φροντιστήριο σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.</p> <p><i>Η-Τάξη:</i> ARCH410</p> <p><i>Στ. Κατάκης, 3 ώρες</i></p>

<p>ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'</p>	<p>Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7^{ος} αι. – 1453)</p> <p>Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7^{ου} αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική.</p> <p>Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH603</i></p> <p><i>Α. Δρανδάκη, 3 ώρες</i></p> <p><i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'</p>	<p>Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές σχολές, δημιουργοί.</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται οι πιο αντιπροσωπευτικοί ζωγράφοι, γλύπτες και αρχιτέκτονες του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα στην Ιταλία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες, στην Ολλανδία και στην Αγγλία. Παράλληλα γίνεται συνοπτική αναφορά στη μουσική, στο θέατρο και στη λογοτεχνία που αναπτύχθηκαν στους δύο αυτούς αιώνες. Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολή σχετικών ταινιών τόσο τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) όσο και μυθοπλασίας (κινηματογραφικών).</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH333</i></p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές.</p> <p>Διδάσκονται η σημασιολογία του έργου τέχνης, τα στοιχεία των τεχνικών και των υλικών του, καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά των περιόδων από την Αναγέννηση μέχρι και τη σύγχρονη εποχή.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH387</i></p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i></p>

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία

Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους αρχαίους και πρωτοβυζαντινούς χρόνους

Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπείου.

Επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους.

Η-Τάξη: ARCH220, ARCH358.

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες

Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'

Α. Ελληνική Μνημειακή Ζωγραφική

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της ελληνικής μνημειακής ζωγραφικής από την Αρχαϊκή περίοδο έως και τους πρώιμους αυτοκρατορικούς χρόνους. Εξετάζονται τα σωζόμενα έργα από τον ελληνικό και ελληνιστικό κόσμο, καθώς και οι μεταπλάσεις κλασικών έργων από καλλιτέχνες της ρωμαϊκής περιόδου. Με βάση σύγχρονες και μεταγενέστερες γραπτές πηγές επιχειρείται η συστηματική μελέτη της τεχνικής, της θεματογραφίας, και της ιστορικής εξέλιξης της αρχαιοελληνικής μνημειακής ζωγραφικής και αναλύεται η συμβολή συγκεκριμένων καλλιτεχνών.

Η-Τάξη: ARCH561

Δ. Πλάντζος, 3 ώρες

Β. Αττικά ερυθρόμορφα αγγεία της αρχαϊκής εποχής

Παρουσιάζονται και σχολιάζονται οι τεχνικές κατασκευής, τα σχήματα, οι χρήσεις, το εμπόριο και η εικονογραφία των αρχαϊκών αττικών ερυθρόμορφων αγγείων (περ. 530 π.Χ. – περ. 480/470 π.Χ.), που παράγονταν σε μεγάλες ποσότητες και εξάγονταν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Παρακολουθώντας χρονολογικά το έργο των σημαντικότερων αγγειογράφων και των εργαστηρίων τους, διερευνώνται οι βασικοί εικονογραφικοί κύκλοι, οι μέθοδοι της εικαστικής αφήγησης, καθώς και η σχέση των παραστάσεων με τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες της αρχαϊκής εποχής.

Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Συλλογή Αγγείων) και πρακτική άσκηση-

	<p>εργαστήριο στο Μουσείο του Τμήματός μας.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH472 (πρόγραμμα, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</i></p> <p><i>Ενρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία</p>	<p>Ανασκαφική και επεξεργασία αρχαιολογικού υλικού – Μουσειολογία.</p> <p>Αρχαιολογική έρευνα πεδίου: ανασκαφή και επιφανειακή έρευνα. Εξέταση κύριων εννοιών και σχετικών θεμάτων: αρχαιολογική μαρτυρία, αρχαιολογική θέση, αρχές στρωματογραφίας, ανασκαφικές μέθοδοι, τεκμηρίωση αρχαιολογικών δεδομένων. Μετανασκαφική μελέτη αρχαιολογικών ευρημάτων και αρχαιολογικές δημοσιεύσεις. Βασικές αρχές επιμέλειας, διαχείρισης, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών ευρημάτων στο πλαίσιο μουσειακών συλλογών.</p> <p>Πρακτική άσκηση στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα. Φροντιστηριακές ασκήσεις στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: α) διαλογή και καταγραφή κεραμικής (3 ώρες) και β) συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων στην ανασκαφή και το εργαστήριο: βασικές αρχές, μέθοδοι και υλικά, έλεγχος περιβαλλοντικών συνθηκών (Θεωρητικές ασκήσεις: 6 ώρες. Πρακτικές ασκήσεις: 3 ώρες).</p> <p>Στην πρακτική άσκηση του μαθήματος συμβάλλουν τα μέλη ΕΔΙΠ Δρ. Α. Σφυρόερα (αρχαιολόγος) και Μ. Ρογκενμπούκε (συντηρητής αρχαιοτήτων και έργων τέχνης).</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH492 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</i></p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, Μ. Μούλιου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'</p>	<p>Η Ευρωπαϊκή τέχνη από τον Νεοκλασικισμό έως την Art Nouveau (18ος -19^{ος} αιώνας)</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι καλλιτεχνικές τάσεις του 18^{ου} και του 19^{ου} αιώνα: νεοκλασικισμός, ρομαντισμός, ρεαλισμός, ιμπρεσιονισμός, μετεμπρεσιονιστικές τάσεις, συμβολισμός, Art Nouveau. Εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ρεύματος, σε μια εποχή που βασικό χαρακτηριστικό της είναι η βιομηχανική επανάσταση και η ανάπτυξη των επιστημών. Έμφαση δίνεται στη θεωρία της τέχνης της περιόδου 1880-1900, γνωστή με τη φράση fin-de-siècle.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH149 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)</i></p> <p><i>Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες</i></p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹¹

ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία

Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία

Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα και αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά διαχρονικά από την Παλαιολιθική έως και την Υστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για την διερεύνηση και κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιοτεχνίας. Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στη κατανόηση της παραγωγής και χρήσης των λίθινων εργαλείων.

Πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές (Αττική, Ιόνια νησιά).

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία

Μινωική Κεραμική: τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί.

Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθμοί, ανά περίοδο. Τα κυριότερα προβλήματα που αφορούν τη χρονολόγηση κεραμικών ομάδων. Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία. Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο φροντιστήριο, υπό την επίβλεψη της Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.), με θέμα την ορολογία της κεραμικής.

Η-Τάξη: ARCH356

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες

¹¹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΑ 152 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Προϊστορική αρχαιολογία: Εικόνα και λόγος στην αρχαιολογία</p> <p>Η αρχαιολογία ως επιστήμη στηρίζεται εξίσου στην εικόνα όσο και στη γλώσσα για να εκφράσει τα πορίσματα της έρευνας. Το σεμινάριο εστιάζει στη θέση και τη λειτουργία των εικόνων και ειδικότερα των αρχιτεκτονικών σχεδίων και των ψηφιακών αναπαραστάσεων κτιρίων στις τελικές δημοσιεύσεις ανασκαφών προϊστορικών θέσεων στο Αιγαίο. Εξετάζεται ο αριθμός και η αναλογία διαφορετικών ειδών εποπτικού υλικού στην κάθε δημοσίευση, σε σχέση με τους ερευνητικούς της στόχους και τους τρόπους παρουσίασης, μελέτης και ερμηνείας των σταθερών υλικών καταλοίπων σε αυτή.</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η κατανόηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων ως σημαντικών εργαλείων στη διάθεση του αρχαιολόγου και η άμεση σύνδεσή τους με το επιστημολογικό του/της υπόδειγμα. Το σεμινάριο αξιολογείται κυρίως με βάση ατομικές προφορικές παρουσιάσεις και εργασίες. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετοχών είναι δυνατόν να προστεθούν και ομαδικές παρουσιάσεις-συζητήσεις επάνω σε συγκεκριμένη και περιορισμένη βιβλιογραφία. Προαιρετική η τήρηση εβδομαδιαίου ημερολογίου, η οποία συνυπολογίζεται στην τελική βαθμολογία.</p> <p><i>H-Τάξη: ARCH 326</i> <i>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 13 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Το Παλάτι της Ereshkigal. Ταφικά έθιμα και οι αντιλήψεις για τον Κάτω Κόσμο στην ανατολική Μεσόγειο κατά την Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου.</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των ταφικών εθίμων στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Αίγυπτος). Οι αρχαιολογικές μαρτυρίες θα συνδεθούν με διαθέσιμα κείμενα από την Εγγύς Ανατολή, συμπεριλαμβανομένης και της Μεσοποταμίας, που μας επιτρέπουν να ανασυνθέσουμε τις αντιλήψεις που είχαν οι άνθρωποι εκείνης της εποχής σχετικά με τον Κάτω Κόσμο και την μεταθανάτια ύπαρξη.</p> <p><i>H-Τάξη: ARCH351.</i> <i>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Στοιχεία αρχαίας Ελληνικής μνημειακής αρχιτεκτονικής</p> <p>Η ονοματολογία, τα συστατικά, η καταγωγή και η εξέλιξη των ρυθμών. Εμβάθυνση στην τεχνολογία, τις αναλογίες, τις τοιχοδομίες, τα κυμάτια, την αισθητική και τη χωροθεσία των ελληνικών ιερών. Εξετάζονται κτήρια ειδικής χρήσης όπως πρόπυλα, θόλοι, γυμνάσια, πρυτανεία και στοές.</p> <p><i>Χρ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΑ 172 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Οι αρχαιολογίες της πολυτέλειας και ο κόσμος των απολαύσεων στην κλασική Ελλάδα</p> <p>Το σεμινάριο περιστρέφεται γύρω από τις έννοιες της τρυφής, της πολυτελούς διαβίωσης, και της απόλαυσης στον αρχαιοελληνικό κόσμο. Μας απασχολούν οι πρακτικές, οι συνήθειες, και η ιδεολογική φόρτιση της απόλαυσης στον ιδιωτικό, κυρίως, βίο καθώς και το αρχαιολογικό τους αποτύπωμα. Στις θεματικές ενότητες του σεμιναρίου εντάσσονται: η υλικότητα και η φιλοσοφία του χρήματος, η ένδυση και η κόσμηση, η οικιακή πολυτέλεια, οι διατροφικές συνήθειες, το συμπόσιο, η καθ' ημέραν θεραπεία του σώματος, κ.ο.κ.</p> <p>Η-τάξη: ARCH645 Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 160 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η χρήση της γλυπτικής για την μνήμη και τιμήση του νεκρού στους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου αυτού είναι η μελέτη της χρήσης γλυπτών έργων σε ταφικά μνημεία της περιόδου από τον ύστερο 4^ο αι. π.Χ. μέχρι το τέλος του αρχαίου κόσμου. Θα διερευνηθούν η μορφή και η εικονογραφία των επιτυμβίων αγαλμάτων, των πολυτελών σαρκοφάγων και των ταπεινότερων στηλών, αλλά και τα μηνύματα που οι παραγγελιοδότες και οι καλλιτέχνες ήθελαν να μεταδώσουν μέσω αυτών. Έμφαση θα δοθεί στην αντιπαραβολή των ελληνικών, 'ανατολικών' και ρωμαϊκών παραδόσεων και πρακτικών κατά την πρώτη αυτή περίοδο 'παγκοσμιοποίησης'.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας. Προϋπόθεση για την κατανόηση του σεμιναρίου είναι η επιτυχής περάτωση των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού και κατεύθυνσης ΙΑ 12 (Κλασική Αρχαιολογία Β) και ΙΑ 108 (Αρχαιολογία των ρωμαϊκών χρόνων).</p> <p>Η-Τάξη: ARCH653 Στ. Κατάκης, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 201 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Η τέχνη της Αναγέννησης στον βορειοευρωπαϊκό χώρο</p> <p>Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει την εικαστική δημιουργία (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, εικονογραφημένα χειρόγραφα) που αναπτύσσεται βορείως των Άλπεων από τα τέλη του 14ου έως τις πρώτες δεκαετίες του 16ου αιώνα. Την περίοδο αυτή τόσο στις Κάτω Χώρες όσο και στις γερμανόφωνες περιοχές της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας ξεσπούν έντονες πολιτικοκοινωνικές και θρησκευτικές αναταραχές, ενώ επίσης εμφανίζονται αξιοσημείωτες καλλιτεχνικές καινοτομίες.</p> <p>Οι διδάσκοντες θα ανακοινωθούν, 3 ώρες</p>

ΣΑ 135
Μουσειολογία

Συλλογές και συλλέκτες: Σχέσεις ανθρώπων και αντικειμένων
Το μάθημα θα ασχοληθεί με το παρελθόν και το παρόν της συλλεκτικής δραστηριότητας, τους τρόπους συγκρότησης συλλογών, την ερμηνεία των αντικειμένων και των συλλογών, τις πολλαπλές και μεταβαλλόμενες αξίες που τους αποδίδονται από τους ανθρώπους. Θα αναλυθούν ενδιαφέροντα ερωτήματα όπως α) γιατί, πώς και τι άνθρωποι και κοινωνίες συλλέγουν, β) πώς το «συλλέγειν» βοηθά στη δόμηση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, γ) πώς διαφορετικές ερμηνείες για τις συλλογές επηρεάζουν τη θεώρηση του κόσμου που μας περιβάλλει. Θα μελετηθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις συλλογών και συλλεκτών (φυσικά πρόσωπα ή/και μουσειακοί οργανισμοί).
Σεμινάριο με υποχρεωτική παρακολούθηση και εκπόνηση γραπτής εργασίας, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση.

H-Τάξη: ARCH559

M. Μούλιου, 3 ώρες

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΙΑ 202
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η εμφάνιση και του ανθρώπου και οι πρώτες παλαιολιθικές κοινωνίες στην Ελλάδα και την Βαλκανική

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της Παλαιολιθικής εποχής στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο. Εξετάζονται τα ανθρωπολογικά κατάλοιπα που ήρθαν στο φως στις αρχαιολογικές θέσεις (Κράπινα, Πετράλωνα, Απήδημα κ. α.) και μελετώνται οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά την Αρχαιότερη Παλαιολιθική, όταν κατοικήθηκε για πρώτη φορά η περιοχή. Στη συνέχεια σχολιάζονται τα επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ κατά τη Μέση Παλαιολιθική και οι πολιτισμοί του Σύγχρονου ανατομικά Ανθρώπου κατά την Ύστερη Παλαιολιθική. Στόχος είναι η κατανόηση της οργάνωσης και λειτουργίας των πρώτων αυτών παλαιολιθικών κοινωνιών σε σύγκριση με όσα συμβαίνουν στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη (κατοίκηση και δομές κατοικίας, οικονομία και τρόπος ζωής, ταφές και ταφικά έθιμα, κόσμηση και τέχνη).

Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκιμαντέρ. Οι φοιτητές/-τριες που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

<p>IA 208 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Αιγαιακή εικονογραφία</p> <p>Εξετάζεται η Αιγαιακή εικονογραφία (Κρήτη, Κυκλάδες και Ηπειρωτική Ελλάδα) μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της κεραμικής, της σφραγιδογλυφίας, της χρυσοχοΐγας, της ελεφαντουργίας, της φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων, αλλά και τη σημασία τους για τη αιγαιακή κοινωνία σε επίπεδο ιδεολογίας/θρησκείας.</p> <p><i>Η-Τάξη: ARCH345</i></p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</i></p>
<p>IA 120 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Αρχαιολογία της μεταβατικής περιόδου και των γεωμετρικών χρόνων 1050-700 π.Χ.</p> <p>Το μάθημα είναι από τα σημαντικότερα της κλασικής αρχαιολογίας, γιατί αναφέρεται στην περίοδο από το τέλος του μυκηναϊκού ανακτορικού συστήματος έως την εμφάνιση και την παγίωση των χαρακτηριστικών του αρχαϊκού και κλασικού πολιτισμού. Θέματά του αποτελούν οι συνθήκες της μετάβασης από την προϊστορική περίοδο στους ιστορικούς χρόνους, η κοινωνική και οικονομική κατάσταση στον ελληνικό χώρο, η επικοινωνία και οι σχέσεις με τους λαούς της ανατολ. Μεσογείου, η υιοθέτηση και ανάπτυξη του αλφαβήτου, η εμφάνιση των χαρακτηριστικών της αρχαίας ελληνικής τέχνης κ.ά.</p> <p><i>Οι διδάσκοντες θα ανακοινωθούν, 3 ώρες</i></p>
<p>IA 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή Μικροτεχνία. Πρώτες ύλες, τεχνικές, διακόσμηση.</p> <p>Η διδασκαλία του μαθήματος θα περιλαμβάνει εξέταση των πρώτων υλών, των τεχνικών επεξεργασίας και του διακοσμητικού λεξιλογίου της βυζαντινής και μεταβυζαντινής μικροτεχνίας σε όλες της τις εκφάνσεις με έμφαση στη μεταλλοτεχνία, την υφαντική, τη ζωγραφική εικόνων και χειρογράφων.</p> <p><i>Οι διδάσκοντες θα ανακοινωθούν, 3 ώρες</i></p>
<p>IA 144 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Αρχαιολογία της καθημερινής ζωής στο μεσαιωνικό Βυζάντιο</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η γνωριμία με τα υλικά τεκμήρια της καθημερινής ζωής στο μεσαιωνικό Βυζάντιο (7ος-15ος αι.). Ειδικότερα, θα εξεταστούν η ενδυμασία και ο καλλωπισμός, η κατοικία και ο εξοπλισμός της, η ζωή στην πόλη και την ύπαιθρο, τα επαγγέλματα, τα ταξίδια, οι διασκέδασεις, αλλά και η φροντίδα για τον νεκρό, μέσα από αρχαιολογικά ευρήματα προερχόμενα από όλες τις περιοχές της βυζαντινής αυτοκρατορίας, σε</p>

	<p>συνδυασμό με τις μαρτυρίες των γραπτών πηγών και των απεικονίσεων σε έργα τέχνης. Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της Αθήνας.</p> <p><i>Η-τάξη: ARCH651</i></p> <p><i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας</p>	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας.</p> <p>Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης. Πραγματεύεται θέματα όπως:</p> <p>1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες 8. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της μάθησης στα μουσεία κ.ά.</p> <p>Η διδασκαλία βασίζεται στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων για ποικίλα θέματα μουσειακής θεωρίας και πρακτικής, και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH471</i></p> <p><i>Μ. Μούλιου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH533</i></p> <p><i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i></p>

**3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ
ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2017-18**

ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I. Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II. Ηρόδοτος

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III. Θουκυδίδης

ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV. Μεταγενέστερη Ιστοριογραφία
ή

ΦΓ07 Γλωσσολογία. Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία,
Ιστορία της ελληνικής γλώσσας

ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία I. Θεματογραφία

ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία II. Ιστοριογραφία

ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία. Ρητορική

ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία I: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως και
τον 20ό αι.

ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία II: Ποίηση και πεζογραφία 19ου και 20ού αι.

ΠΔ301 Παιδαγωγικά I. Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη

ΠΔ303 Παιδαγωγικά II. Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών
Μαθημάτων

ΠΔ300 Παιδαγωγικά III. Παιδαγωγική Ψυχολογία

ΠΔ302 Παιδαγωγικά IV. Αναλυτικό πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση

V. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017-18

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ "ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ"

(Βλ. σελ. 33, 47)

Υπεύθυνη: Μαρία Δ. Ευθυμίου, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ

Εισηγητές: Χαρίκλεια Μπαλή και Ανδρέας Αντωνόπουλος, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ

Μαρίνα Κουμανούδη, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Ελένη Μπενέκη, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ/ Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ

• Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται σε τετραήμερο κύκλο. Ο κύκλος αυτός καλύπτει τέσσερα τετράωρα (ένα τετράωρο κάθε ημέρα. Συνολικά δεκαέξι ώρες, ανά κύκλο).

Προσφέρονται τέσσερις αλληπάλληλοι παρόμοιοι κύκλοι, που πραγματοποιούνται σε απογευματινή βάση, στη διάρκεια τεσσάρων συνεχών εβδομάδων μεταξύ του Σαββάτου, 14 Οκτωβρίου και του Σαββάτου 1 Νοεμβρίου 2017.

Στην παρακολούθηση της Πρακτικής Άσκησης είναι υποχρεωμένοι οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες οι οποίοι ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011 -2012 και εξής.

• Ο κάθε κύκλος της Πρακτικής Άσκησης είναι τετραήμερος. Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να παρακολουθήσουν έναν κύκλο στην πληρότητα και στη συνέχειά του (τα Α- Κ → τον κύκλο Α / τα Λ – Πα → τον κύκλο Β / τα Πε –Ω → τον κύκλο Γ). Καθώς ο ίδιος κύκλος επαναλαμβάνεται τέσσερις φορές, οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες, εφόσον δεν έχουν, λόγω προσωπικού κωλύματος, τη δυνατότητα παρακολούθησης κάποιας ημέρας του κύκλου που τους αντιστοιχεί, μπορούν να την παρακολουθήσουν σε προηγούμενο ή σε επόμενο κύκλο, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα του χρόνου τους. Ο κύκλος Δ (που διδάσκεται κατά ημέρα Σάββατο - ΠΡΟΣΟΧΗ! Ξεκινά πρώτος!) απευθύνεται τόσο σε εκείνους που δεν μπορούν να αφιερώσουν απογευματινές ώρες καθημερινών ημερών στην δράση αυτή, όσο και σε εκείνους που, για διάφορους λόγους, δεν παρακολουθήσαν κάποια ή κάποιες ημέρες από τις τρεις άλλες ενότητες. Με τη λήξη, πάντως, των τεσσάρων κύκλων, στις 11 Νοεμβρίου 2017, ο κάθε φοιτητής/ η κάθε φοιτήτρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τον τετραήμερο κύκλο (ημέρα α', ημέρα β', ημέρα γ', ημέρα δ') ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ.

• Όπως ελέχθη, ο κύκλος είναι υποχρεωτικός για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας που ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011 -2012 και εξής. Συνδυάζεται με το μάθημα της Μεθοδολογίας της Ιστορίας (υποχρεωτικό κατεύθυνσης, στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών των φοιτητών της Κατεύθυνσης Ιστορίας), με την έννοια ότι δεν θα μπορεί κανείς να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα, εάν δεν έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς την Πρακτική Άσκηση. Εξ αυτού, στην Άσκηση αυτή, θα κρατούνται παρουσίες κατά ημέρα και ώρα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ημέρα α' κάθε κύκλου θα διεξαχθεί στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου του

Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, γωνία των οδών Δωριδος 2 & Λεωφόρου Ειρήνης 14, στον Ταύρο. Η πρόσβαση στο κτήριο αυτό γίνεται με: Μετρό, γραμμή 3, Στάση Κεραμεικός και, στη συνέχεια, από τη στάση Φωταέριο (οδός Πειραιώς) με το λεωφορείο 815 (αποβίβαση στάση Παλαιό Τέρμα επί της Λεωφ. Ειρήνης) / ή τα λεωφορεία Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21 (αποβίβαση στάση ΑΣΤΥ, επί της Π. Ράλλη) / Από την πλατεία Ομονοίας, με τα λεωφορεία 815, Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21.

Η β' ημέρα κάθε κύκλου (με εξαίρεση της 24/10/2017) θα διεξαχθεί στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ, στην οδό Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας, στο ύψος του Ναού του Αγίου Διονυσίου.

• Οι τέσσερις κύκλοι της Πρακτικής Άσκησης για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 έχουν προγραμματισθεί ως εξής:

Κύκλος Α) Ημέρα α', Δευτ. 16/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωριδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέρα β',** Τρ., 17/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας) **Ημέρα γ',** Τετ., 18/10 (αίθ. 538).

Ημέρα δ', Πεμ., 19/10 (αίθ. 538).

→Ωρα 4.00' -8.00' μμ. (τα Α – Κ)

Κύκλος Β) Ημέρα α', Δευτ. 23/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωριδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέρα β',** Τρ., 24/10 (Σπουδαστήριο Ιστορίας, Φιλοσοφική Σχολή, Ζωγράφου, 6^{ος} όροφος). **Ημέρα γ',** Τετ., 25/10 (αίθ. 538). **Ημέρα δ',** Πεμ., 26/10 (αίθ. 538).

→Ωρα 4.00' -8.00' (τα Λ – Πα)

Κύκλος Γ) Ημέρα α', Δευτ., 30/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωριδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέρα β',** Τρ., 31/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας). **Ημέρα γ',** Τετ. 01/11 (αίθ. 538). **Ημέρα δ',** Πεμπ. 02/11 (αίθ. 538).

→Ωρα 4.00' -8.00' μμ. (τα Πε – Ω)

Κύκλος Δ) Ημέρα α', Σαβ., 14/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωριδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **Ημέρα β',** Σαβ., 21/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας). **Ημέρα γ',** Σαβ., 04/11 (αίθ. 538). **Ημέρα δ',** Σαβ., 11/11 (αίθ. 538).

→Ωρα 4.00' -8.00' μμ.

Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες θα χρειαστεί να επιδεικνύουν την φοιτητική τους ταυτότητα.

Το Πρόγραμμα θα έχει, ανά κύκλο, ως εξής:

Ημέρα α': Οι πηγές. Πρακτική Άσκηση επί εγγράφων. Εξοικείωση ενός εκάστου φοιτητή με

αρχαιακό φάκελο καθώς και με έγγραφα διαφόρων ιστορικών περιόδων (4 ώρες).

Ημέρα β': Οι πηγές. Μια πρώτη προσπάθεια σύνθεσης εργασίας. Συγγραφική εργασία: υποσημειώσεις, βιβλιογραφία, ηλεκτρονικά εργαλεία έρευνας (4 ώρες).

Ημέρα γ': Η μέτρηση του χρόνου στην Αρχαία Ελλάδα / στην Ρώμη / στο Βυζάντιο/ στον Ισλαμικό κόσμο. Το μετρικό σύστημα των εν λόγω πολιτισμών. Ασκήσεις επί των παραπάνω (4 ώρες).

Ημέρα δ': Ελληνική/ Λατινική Παλαιογραφία. Πρώτες προσπάθειες ανάγνωσης παλαιογραφικών κειμένων από τους φοιτητές (4 ώρες).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ»

(Βλ. σελ. 35, 50)

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα είναι ερευνητικό πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποτελεί την πανεπιστημιακή ανασκαφή του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και σε αυτήν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα ανάλογα με την ειδίκευσή τους. Η ανασκαφή στο Πλάσι ξεκίνησε το Μάιο του 2014, αντικαθιστώντας την παλαιότερη πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Διογέγειο Γυμνάσιο.

Ο στόχος της ανασκαφής είναι διττός, διδακτικός και ερευνητικός. Για την ένταξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία, η ανασκαφή πραγματοποιείται κάθε Μάιο στο πλαίσιο του μαθήματος «ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία». Το μάθημα αυτό είναι υποχρεωτικό για όλους τους/τις φοιτητές/-τριες που επιλέγουν την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, διότι αποτελεί το βασικό πεδίο πρακτικής άσκησης των υποψήφιων αρχαιολόγων που θα στελεχώσουν μελλοντικά την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τα μουσεία αλλά και όλους τους φορείς που σχετίζονται με την ανασκαφή, μελέτη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. **Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει οκτώ εργάσιμες ημέρες συμμετοχής στην ανασκαφή, κατά προτίμηση δύο ημέρες σε κάθε μία από τις τέσσερις εβδομάδες των εργασιών στο πεδίο και μία τριώρη φροντιστηριακή άσκηση στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Ως ερευνητικό πρόγραμμα η ανασκαφή στο Πλάσι έχει ως βασικό στόχο την αποκάλυψη των καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε ένα χώρο ο οποίος φαίνεται να αποτελεί διαχρονικά το κέντρο κατοίκησης της πεδιάδας του Μαραθώνα. Η ανασκαφή διεξάγεται σε μια περιοχή που σχετίζεται άμεσα με ένα ορόσημο της Παγκόσμιας Ιστορίας, τη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.), αλλά και σε μία από τις εμβληματικότερες και σημαντικότερες περιοχές της πόλης κράτους της αρχαίας Αθήνας, τον αρχαίο Δήμο του Μαραθώνα. Η θέση βρίσκεται στο μέσον της πεδιάδας και του πεδίου της μάχης, στην περιοχή ανάμεσα στον Τύμβο των Αθηναίων και το Τρόπαιο της νίκης. Οι πρώτες ανασκαφές έγιναν το 1969, και, μολονότι περιορισμένες

έκτασης, αποκάλυψαν σημαντικά στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας, τα οποία όμως δεν έχουν δημοσιευτεί και ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά, μέσα από ολιγοσέλιδες ανασκαφικές εκθέσεις.

Για το λόγο αυτό ο Τομέας Αρχαιολογίας ανέλαβε τη συνέχιση των ανασκαφών στο Πλάσι προκειμένου να συμπληρώσει τα πολλά κενά της γνώσης μας σχετικά με την ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή πριν και μετά το σημαντικό ιστορικό γεγονός. Τα έως τώρα ευρήματα τεκμηριώνουν συνεχή ανθρώπινη δραστηριότητα σε όλες σχεδόν τις περιόδους της ελληνικής προϊστορίας και αρχαίας ιστορίας, καθώς έχουν εντοπιστεί κεραμική της Τελικής Νεολιθικής περιόδου, κτίρια και οχυρώσεις της Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού, τάφοι του τέλους της Μέσης Εποχής του Χαλκού, οικιστικά κατάλοιπα της Μυκηναϊκής περιόδου, κτίρια και τάφοι των Πρώιμων Ιστορικών Χρόνων, αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της Αρχαϊκής και Κλασικής περιόδου και κεραμική της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την ανασκαφή υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.arch.uoa.gr/ereyna/anaskafes/plasi-mara8onas.html>

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους/τις φοιτητές/-τριες, προπτυχιακούς/-κές και μεταπτυχιακούς/-κές, να παρακολουθήσουν πρακτικές ασκήσεις και φροντιστήρια που προσφέρονται από μέλη Ε.ΔΙ.Π. και βοηθητικό προσωπικό του Τμήματος. Οι ασκήσεις και τα φροντιστήρια γίνονται και στα δύο εξάμηνα, μπορεί να σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ, και έχουν δίωρη ή τριώρη διάρκεια.

A. Χεττιτικά

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

A.1. Χειμερινό εξάμηνο – Χεττιτικά (I)

A.2. Εαρινό εξάμηνο – Χεττιτικά (II)

Αντικείμενο του ελεύθερου φροντιστηρίου θα αποτελέσει η εισαγωγή στην Χεττιτική γλώσσα και γραφή. Θα διδαχθούν οι βασικές αρχές της γραμματικής και του συντακτικού. Στο τέλος του φροντιστηρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να διαβάζουν απλά κείμενα γραμμένα στα Χεττιτικά.

η-Τάξη: ARCH642

Κ. Κοπανιάς, 2 ώρες

B. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της γλυπτικής

B.1. Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες - Μέσα της γλυπτικής - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος - Σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες,

κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα - Προσθετική και αφαιρετική μέθοδος - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές - Ασκήσεις στα είδη του αναγλύφου.

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π)

Β.2. Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και παρατηρήσεις - Μήτρες και εκμαγεία - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π)

Γ. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζεται η σημασία της συντήρησης για την ανασκαφή, μελέτη, δημοσίευση, διατήρηση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων και ευρημάτων. Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές που εφαρμόζονται στο εργαστήριο για τη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων από διαφορετικές πρώτες ύλες, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στον εργαστηριακό χώρο της Μονάδας Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε ανασκαφές και σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης ή άλλες εργασίες σχετικές με το αντικείμενο.

2 ώρες θεωρία/χειμερινό και 16 ώρες πρακτική άσκηση/χειμερινό & εαρινό.

η-Τάξη: ARCH196

Μ. Ρογκενμπούκε (Ε.ΔΙ.Π)

Δ. Η Μεγάλη Ιδέα μεταξύ δύο εναλλακτικών προοπτικών: Η πολιτική της ενέργειας απέναντι σ' εκείνη της φιλικής προσέγγισης με την Οθωμανική Αυτοκρατορία (β' μισό 19ου αιώνα). Εξοικείωση με τις πηγές

Εαρινό εξάμηνο

Το φροντιστηριακό αυτό μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την Μεγάλη Ιδέα που κυριάρχησε στο ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του το 1830 μέχρι και τις αρχές της πρώτης δεκαετίας, τις διάφορες εκφάνσεις της

(Κωνσταντινουπολίτικος ελληνισμός), τον συσχετισμό της με τις πολιτικές, διπλωματικές και

άλλες εξελίξεις της περιόδου, αλλά και την διασύνδεσή της με τα εκσυγχρονιστικά προτάγματα κορυφαίων πολιτικών μορφών της περιόδου, όπως ο Επ. Δεληγεώργης και ο Χ. Τρικούπης.

Στο πλαίσιο του ελεύθερου αυτού φροντιστηρίου θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις στο Αρχείο Τύπου της Βουλής των Ελλήνων (Καπνεργοστάσιο).

(Όριο συμμετοχών: 15-20 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες).

Α. Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π)

Ε. Δοκιμακός λόγος και συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Εαρινό εξάμηνο

Το φροντιστήριο στοχεύει να εκπαιδεύσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις πειθαρχίες της συγγραφής επιστημονικής εργασίας, εξοικειώνοντάς τους ταυτόχρονα με το δοκιμακό λόγο. Δίνεται, επίσης, βαρύτητα στη δομή των εργασιών (περιεχόμενα, πρόλογος, εισαγωγή, κυρίως θέμα - μέρη της εργασίας, συμπέρασμα, βιβλιογραφία) και τις παραπομπές/υποσημειώσεις. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, με τη βοήθεια της διδάσκουσας, θα αναλαμβάνουν την εκπόνηση ενδεικτικών ασκήσεων εντός της αίθουσας ή και ως εργασία για το σπίτι. Αυτές θα αποτελούν αφορμή για γόνιμη συζήτηση, έτσι ώστε, μετά από διορθωτικές υποδείξεις, να είναι σε θέση να συντάσσουν με μεγαλύτερη άνεση τις εργασίες, τις οποίες θα κληθούν να εκπονήσουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές και φοιτήτριες της κατεύθυνσης Ιστορίας και των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων. Δεν αποκλείονται, όμως, όσοι/όσες από την κατεύθυνση Αρχαιολογίας θελήσουν να το παρακολουθήσουν.

η-Τάξη: ARCH554

Όριο συμμετοχών: 15 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες.

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π) (mpalic@arch.uoa.gr)

ΣΤ. Αρχαιολογική Φωτογραφία: Τεχνική – Αισθητική - Δεοντολογία

Χειμερινό εξάμηνο

Γ. Σταθόπουλος, 3 ώρες

Ζ. Αρχαιολογία του πεδίου: Επιφανειακή έρευνα – Χαρτογραφία - Αρχαιομετρία.

Εαρινό εξάμηνο

Γ. Σταθόπουλος, 3 ώρες

VI. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική Αρχαιολογία. Οι πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.

Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Συζητούνται θέματα ιδεολογίας και ταφικών εθίμων, οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH 166 (αναλυτικές σημειώσεις, διαφάνειες, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)

Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική.

Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603

Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία:

Προϊστορική Αρχαιολογία. Οι πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.

Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Συζητούνται θέματα ιδεολογίας και ταφικών εθίμων, οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH166 (αναλυτικές σημειώσεις, διαφάνειες, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)

Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Αλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική.

Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603

Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Υμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά:

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα, εξετάζονται η Ζωγραφική, Γλυπτική και Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του Leon Battista Alberti (*Della Pittura*, Φλωρεντία 1436) και του Leonardo da Vinci (*Trattato della Pittura*, Παρίσι 1651) (χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων).

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β': Η Τέχνη του Μπαρόκ στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί.

Στο μάθημα εξετάζονται οι πιο αντιπροσωπευτικοί ζωγράφοι, γλύπτες και αρχιτέκτονες του 17ου και του 18ου αιώνα στην Ιταλία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες, στην Ολλανδία και στην Αγγλία. Παράλληλα γίνεται συνοπτική αναφορά στη μουσική, στο θέατρο και στη λογοτεχνία που αναπτύχθηκαν στους δύο αυτούς αιώνες. Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολή σχετικών ταινιών τόσο τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) όσο και μυθοπλασίας (κινηματογραφικών) (εαρινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH333

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ 01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Για τα Τμήματα: Θεατρικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών, Σλαβικών Σπουδών, Γερμανικής, Αγγλικής, Γαλλικής, Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης - Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Μουσικών Σπουδών

Επιλεγόμενο

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα, εξετάζονται η Ζωγραφική, Γλυπτική και Αρχιτεκτονική στα μεγάλα

καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του Leon Battista Alberti (*Della Pittura*, Φλωρεντία 1436) και του Leonardo da Vinci (*Trattato della Pittura*, Παρίσι 1651) (χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α * (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου, όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πελοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου ως το Διοκλητιανό)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες

ΚΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα του Γουδή (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Υποχρεωτικά:

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου,

όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πέλοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου ως το Διοκλητιανό)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

ΜΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα στου Γουδή (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου, όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πέλοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως το Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου ως το Διοκλητιανό)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες

ΓΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα του Γουδή (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρύωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες

ΙΥ 20 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Β. Σειρηγίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΙ 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες

ΙΙ 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

ΙΙ 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και της Ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που

αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Β. Σειρηνίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών

Επιλεγόμενο

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

B. Σειρηνίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γαλλικών Σπουδών

Επιλεγόμενο

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

B. Σειρηνίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ισπανικών Σπουδών

Υποχρεωτικό

72ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*
(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

B. Σειρηνίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννοήσεως με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας. Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Ακολουθεί πίνακας συνεργαζόμενων πανεπιστημίων και υπευθύνων συντονιστών:

Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια	Υπεύθυνος Καθηγητής/Καθηγήτρια
ΑΥΣΤΡΙΑ	
Universität Wien	ΚΑΤΑΚΗΣ
Karl-Franzens-Universität Graz	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Leopold-Franzens-Universität Innsbruck	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Wien	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΒΕΛΓΙΟ	
Université Libre de Bruxelles	ΓΙΑΝΤΣΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
Sofia University "Saint Kliment Ohridski"	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
Bulgarian Academy of Sciences	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
ΓΑΛΛΙΑ	
Université d' Angers	ΑΝΕΖΙΡΗ
Université Lumiere Lyon II	ΑΝΕΖΙΡΗ
Université de Haute Bretagne Rennes II	ΓΙΑΝΤΣΗ
Université de Nice-Sophia Antipolis	ΚΑΡΑΛΗ
Université de Toulouse-Le Mirail	ΑΝΕΖΙΡΗ
École Pratique des Hautes Études (EPHE)	ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ
Université de Strasbourg	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université d' Aix-Marseille	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Charles de Gaulle Lille III	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Pantheon Sorbonne (Paris I)	ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Université de Caen Basse Normandie	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Rouen	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Lorraine	ΨΩΜΑ
Université de Paris Sorbonne (Paris IV)	ΨΩΜΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
Albert-Ludwigs-Universität Freiburg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Johannes-Gutenberg-Universität Mainz	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Humboldt-Universität zu Berlin	ΚΑΤΑΚΗΣ
Freie Universität Berlin	ΚΑΤΑΚΗΣ
Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn	ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität zu Köln	ΑΝΕΖΙΡΗ ΚΑΤΑΚΗΣ
Westfälische Wilhelms-Universität Munster	ΚΑΤΑΚΗΣ
Ruhr-Universität Bochum	ΚΟΠΑΝΙΑΣ
Eberhard-Karls-Universität Tübingen	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Westfälische Wilhelms-Universität Munster	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Hamburg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Martin Luther Universität Halle Wittenberg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Regensburg	ΠΑΛΑΓΓΙΑ
Universität Bielefeld	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Ludwig-Maximilians-Universität München	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Technische Universität Chemnitz	ΡΑΠΤΗΣ
Universität Leipzig	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΔΑΝΙΑ	
Roskilde Universitetscenter	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	
University of Leicester	ΨΩΜΑ
University of Durham	ΨΩΜΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ	
Universidad Autónoma de Madrid	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Universität de Barcelona	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universidad de Zaragoza	ΠΛΑΝΤΖΟΣ

Universidad de Salamanca	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΙΤΑΛΙΑ	
Universita "Ca Foscari" Venezia	ΑΝΕΖΙΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Universita degli studi Roma Tre	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Sapienza-Università di Roma	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universita degli studi di Roma "Tor Vergata"	ΚΑΤΑΚΗΣ
Università degli Studi di Palermo	ΠΑΠΑΔΙΑ
Universita degli studi della Basilicata	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Universita degli studi di Salerno	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Universita degli studi di Ferrara	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Universita Cattolica del Sacro Cuore di Milano	ΨΩΜΑ
Universita degli studi di Perugia	ΨΩΜΑ
Universita degli studi di Genova	ΓΙΑΝΤΣΗ
Universita degli studi SUOR ORSOLA BENINCASA di Napoli	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ- ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ
Universita degli studi di Pisa	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΚΥΠΡΟΣ	
University of Cyprus	ΓΙΑΝΤΣΗ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	
RijksUniversiteit Groningen	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universiteit van Amsterdam	ΜΟΥΛΙΟΥ
RijksUniversiteit Groningen	ΜΟΥΛΙΟΥ
ΠΟΛΩΝΙΑ	
Jagellonian University	ΚΑΤΑΚΗΣ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	
Universidade do Minho	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΤΟΥΡΚΙΑ	
Istanbul Üniversitesi	ΑΝΕΖΙΡΗ
Bogazici Üniversitesi	ΚΟΝΟΡΤΑΣ
Orta Dogu Teknik Üniversitesi (Middle East Technical University)	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	
University of Helsinki	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν ένα Μονομηματικό και δύο Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/metaptychiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές/-τριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές/-τριες του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές/-τριες της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-τριες όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσαινα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδάουρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική.

Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές/-τριες των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγωνισμός, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές/-τριες όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές/-τριες με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών/-τριών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές/-τριες, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και

β) [Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας](#) και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της [ΜοΠροΦμεΑ](#).

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 695845086

ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το [Ταμείο Αρωγής Φοιτητών](#) είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αθηνών και δύο εκπροσώπους των φοιτητών/-τριών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές/-τριες, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές/-τριες που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3ος όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210- 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafra.uoa.gr>

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ, ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΟΑΤΑΠ

Οι πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία (από ΔΟΑΤΑΠ), θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο.

Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας έναν μήνα πριν από τις εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα νωρίτερα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Παρακαλούνται οι κκ. φοιτητές/-τριες, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές, να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες νωρίτερα.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Τον Δεκέμβριο του 2015 το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών μέσω του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 (ΕΣΠΑ 2007-2013) και στο πλαίσιο υλοποίησης του Υποέργου 1 «**Προμήθεια Πληροφοριακού Εξοπλισμού**» της Πράξης «Προμήθεια Εργαστηριακού και τεχνολογικού εξοπλισμού Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με κωδικό MIS 360207, Άξονας προτεραιότητας 2 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής» αναβάθμισε τον εξοπλισμό των Τμημάτων και των σχολών του, με σκοπό την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, των προπτυχιακών φοιτητών του.

Η προμήθεια για το Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας αφορούσε τον κάτωθι εξοπλισμό

ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΟΜΑΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
Διαδραστικός Πίνακας με προβολικό (Κατηγορία 3)	0.3 (Διαδραστικοί Πίνακες)	1
Ψηφιακές κορνίζες	0.9 (Εικόνα)	13

Ο **Διαδραστικός Πίνακας** τοποθετήθηκε σε αίθουσα διδασκαλίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και πιο συγκεκριμένα στην Ψηφιακή Μονάδα Πληροφορικής του Τμήματος που βρίσκεται στον 8ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, Γραφείο 801, η οποία υπάγεται στο Τμήμα και εξυπηρετεί το Εργαστήριο Ιστορικής Τεκμηρίωσης και το Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται σε αρκετά μαθήματα του Τμήματός μας, καθώς και σε μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, όπως φαίνεται από τον απολογισμό που κατέθεσε στην συνεδρίαση του Τμήματος της 29.6.2017 διευθύντρια του Εργαστηρίου Ιστορικής Τεκμηρίωσης.

Οι **ψηφιακές κορνίζες** αναρτώνται στους δύο χώρους του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Εξυπηρετούν τις ανάγκες θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης των φοιτητών εμπλουτίζοντας ουσιαστικά το πληροφοριακό υλικό (φωτογραφίες και κείμενα) το σχετικό με τα εκθέματα του Μουσείου. Συγκεκριμένα, δύο από αυτές χρησιμοποιούνται μόνιμα για τις ανάγκες περιοδικής έκθεσης τίτλο «Διεπιστημονικότητα στην πράξη και εν τη γενέσει. Από την ανασκαφή στη δημοσίευση και στο μουσείο», μια τρίτη στη Συλλογή Βυζαντινή Ζωγραφική

Τέλος, αξιοποιήθηκαν στην υλοποίηση δράσεων που οργανώθηκαν από το Μουσείο σε συνεργασία με μέλη ΔΕΠ του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στο πλαίσιο των

μαθημάτων τους και απευθύνονταν στους φοιτητές, όπως η φωτογραφική έκθεση «*MuseuTopia: επισκέψεις στις μουσειακές γειτονιές*», ο Διαδικτυακός διαγωνισμός ψηφιακής φωτογραφίας κτλ. Η συγκεκριμένη προμήθεια αποτέλεσε σημαντική προστιθέμενη αξία για το Τμήμα αναβαθμίζοντας σημαντικά και ουσιαστικά το πρόγραμμα σπουδών του, βελτιώνοντας την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.